Załącznik nr 1 do uchwały nr 2/2019 Zarządu LGD „Barcja”
w sprawie aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju
i załączników z dnia 4 czerwca 2019 r.

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA „BARCJA”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Lokalna Strategia Rozwoju współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 „Wsparcie przygotowawcze dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy Leader” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 -Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Spis treści

ROZDZIAŁ I CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA 3
I.1 OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LSR 3
I.2 OPIS SPOSOBU POWSTANIA I DOŚWIADCZENIA LGD 3
I.3 STRUKTURA LGD 4
I.4 ZASADY FUNKCJONOWANIA LGD 5

ROZDZIAŁ II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR 6

ROZDZIAŁ III. DIAGNOZA – OPIS OBSZARU I LUDNOŚCI 7
III.1 OKREŚLENIE GRUP SZCZEGÓLNIE ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI LSR 7
III.2 GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ 8
III.3 RYNEK PRACY 9
III.4 PRZEDSTAWIENIE DZIAŁALNOŚCI SEKTORA SPOŁECZNEGO 12
III.5 ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ 13
III.6 WYKAZANIE WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI LSR 15
III.7 UWARUNKOWANIA GEOGRAFICZNE, PRZYRODNICZE HISTORYCZNE I KULTUROWE 16
III.8 OPIS PRODUKTÓW LOKALNYCH, TRADYCYJNYCH I REGIONALNYCH 18
III.9 ROLNICTWO 18
III.10 POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY I GOSPODARCZY 21

ROZDZIAŁ IV ANALIZA SWOT 23

ROZDZIAŁ V CELE I WSKAŹNIKI 25
V.1. SPECYFIKACJA I OPIS CELÓW OGÓLNYCH, PRZYPISANYCH IM CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ ORAZ UZASADNIENIE ICH SFORMUŁOWANIA W OPARCIU O KONSULTACJE SPOŁECZNE I POWIĄZANIE Z ANALIZĄ SWOT I DIAGNOZĄ OBSZARU 25
V.2. WYKAZANIE ZGODNOŚCI CELÓW Z CELAMI PROGRAMÓW, W RAMACH KTÓRYCH PLANOWANE JEST FINANSOWANIE LSR 30
V.3. PRZEDSTAWIENIE CELÓW Z PODZIAŁEM NA ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 32
V.4. PRZEDSTAWIENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH W RAMACH LSR, A TAKŻE WSKAZANIE SPOSOBU ICH REALIZACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM 32
V.5. SPECYFIKACJA WSKAŹNIKÓW PRZYPISANYCH DO PRZEDSIĘWZIĘĆ, CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH I CELÓW OGÓLNYCH WRAZ Z UZASADNIENIEM WYBORU KONKRETNEGO WSKAŹNIKA W KONTEKŚCIE ICH ADEKWATNOŚCI DO CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ 35

ROZDZIAŁ VI SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU 40
VI.1 FORMY WSPARCIA OPERACJI W RAMACH LSR 40
VI.2. WYKAZ KWOT WSPARCIA I INTENSYWNOŚCI POMOCY PRZYZNAWANEJ DLA PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2 PROW 2014-2020 42
VI.3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ FORMALNO-INSTYTUCJONALNYCH 43
VI.4. KRYTERIA WYBORU OPERACJI 43
VI.5 WSKAZANIE SPOSOBU OCENY INNOWACYJNOŚCI 44

ROZDZIAŁ VII PLAN DZIAŁANIA 45
ROZDZIAŁ VIII BUDŻET LSR 46
ROZDZIAŁ IX PLAN KOMUNIKACJI 47
ROZDZIAŁ X ZINTEGROWANIE 48
ROZDZIAŁ XI MONITORING I EWALUACJA 53
ROZDZIAŁ XII STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 53
WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY 55
ZAŁĄCZNIKI DO LSR 55

ROZDZIAŁ I CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Nazwa Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania „Barcja”

Rysunek 1. Obszar LGD na tle powiatu kętrzyńskiego i bartoszyckiego

I.1 Opis obszaru objętego LSR

Obszar Lokalnej Grupy Działania „Barcja” obejmuje pięć gmin:
- gmina miejsko-wiejska Sępopol
- gmina wiejska Barciany
- gmina wiejska Kętrzyn
- gmina miejsko-wiejska Korsze
- gmina miejsko-wiejska Reszel

Tab. 1. Ogólne dane dotyczące obszaru LGD Barcja

Wyszczególnienie	Liczba miejscowości	Liczba sołectw	Powierzchnia w km^2	% zajmowanej powierzchni
Sępopol	53	22	246	19,6%
w tym miasto			5	0,4%
Barciany	66	23	295	23,5%
Kętrzyn	67	23	285	22,7%
Korsze	54	22	250	19,9%
w tym miasto			4	0,3%
Reszel	36	20	179	14,3%
w tym miasto			4	0,3%
LGD Barcja	276	110	1255	100,0%

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, dane za 2013 r.

Omawiany obszar jest spójny i jednolity pod względem przestrzennym. Teren funkcjonowania LGD znajduje się w jednym obrysie, obejmuje obszar całych gmin, z wyłączeniem miasta Kętrzyn, które jest odrębną jednostką administracyjną - gminą miejską liczącą więcej niż 5 tys. mieszkańców. Obszar LGD obejmuje co najmniej 10 tys. i mniej niż 150 tys. mieszkańców, ponieważ według stanu na dzień 31. 12. 20014 r. liczba osób zameldowanych na pobyt stały w omawianych gminach wynosiła:

- Gmina Barciany - mieszkańców 6580;
- Gmina Kętrzyn - mieszkańców 8466;
- Gmina Korsze - mieszkańców 10267;
- Gmina Reszel - mieszkańców 7834;
- Gmina Sępopol - mieszkańców 6 542;
- Łącznie: 39689 mieszkańców.

I.2 Opis sposobu powstania i doświadczenia LGD

Pomysł utworzenia Lokalnej Grupy Działania „Barcja” zrodził się w listopadzie 2007 roku i został zainicjowany przez Związek Gmin „Barcja”. LGD powstało w celu rozwoju obszaru i aktywizacji mieszkańców poprzez wdrażanie oddolnych inicjatyw mieszkańców.

Początkowo w skład stowarzyszenia miały wchodzić 4 gminy, lecz po rozmowach z władzami gminy Sępopol rozszerzono planowany obszar LGD właśnie o tę gminę. Następnie przeprowadzony został cykl spotkań wśród najbardziej aktywnych przedstawicieli społeczności lokalnej w celu zorganizowania grupy zdolnej do założenia i prowadzenia LGD. Inicjatorom zależało zaangażować sektor publiczny, społeczny i gospodarczy do wspólnej pracy na rzecz obszaru. Po zebraniu informacji od mieszkańców przeprowadzono bezpośredni wywiad z poleconymi osobami i przystąpiono do przygotowań związanych z założeniem stowarzyszenia (gminy i stowarzyszenia podjęły uchwały o wstąpieniu do LGD „Barcja”, opracowano projekt statutu itd.).

21.04. 2008 r. zwołane zostało Zebranie Założycielskie LGD „Barcja”, w którym udział wzięło 20 osób. Lokalna Grupa Działania „Barcja” została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000309671 w dniu 04.07.2008 r. Lokalna Grupa Działania „Barcja” jest kontynuacją LGD, która realizowała LSR w okresie programowania 2007-2013 na podstawie umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR.

LGD posiada doświadczenie w realizacji projektów mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich. W trakcie realizacji poprzedniej perspektywy finansowej PROW zrealizowany został projekt współpracy „Produkt

Lokalny Skarbem Warmii, Mazur, Kujaw i Krajny" w ramach którego wypromowano 30 produktów lokalnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego a wybrane produkty zgłoszono do wpisu na listę produktów tradycyjnych. Ponadto obszar LGD objęto grą terenową „geocaching", w ramach której dzięki „Pętli Smaków Barcji" w sposób innowacyjny informuje się turystów o tradycjach kulinarnych obszaru. Kolejną operacją mającą wpływ na obszar LGD był projekt „Ekonomia społeczna szansą na zatrudnienie" w ramach POKL. Projekt skierowany był do osób nieaktywnych zawodowo z grup de faworyzowanych a jego celem było zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej 12 osób z terenu LGD. Zrealizowano kompleksowy program szkoleniowo-doradczy obejmujący: poradnictwo psychologiczno- zawodowe, trening komunikacji interpersonalnej i współpracy w grupie, warsztaty z zakresu identyfikacji rynku pracy i Spółdzielni Socjalnej. Ponadto LGD posiada bogate doświadczenie w zakresie animacji społecznej i działaniach promocyjno-informacyjnych. W trakcie wieloletniej działalności LGD przyczyniło się do powstania wielu organizacji pozarządowych i regularnie wystawia punkt informacyjno-promocyjny podczas letnich imprez plenerowych na swoim obszarze.

Zarówno osoby zarządzające LGD jak również pozostali członkowie Lokalnej Grupy Działania „Barcja" posiadają duże doświadczenie w realizacji projektów z szeroko rozumianych środków zewnętrznych. Projekty te dotyczą zarówno aktywizacji osób bezrobotnych, tzw. projektów miękkich jak również projektów inwestycyjnych. Zwłaszcza gminy wchodzące w skład LGD zrealizowały wiele projektów mających na celu szeroko rozumiany rozwój obszarów wiejskich. Realizacja operacji zrealizowanych przez lub za pośrednictwem LGD przyczyniła się do rozwoju obszaru. Jest to szczególnie widoczne w zakresie poprawy wizerunku obszaru, jakości życia oraz zwiększonej aktywności mieszkańców. LGD jest kojarzona z organizacją, która pomaga lokalnym społecznościom w rozwiązywaniu ich problemów dzięki wsparciu środków zewnętrznych.

W związku z wdrażaniem LSR w latach poprzednich i odbytych szkoleniach ponad 50% pracowników zatrudnionych w Biurze LGD posiada doświadczenie i wiedzę z zakresu wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych o zasięgu regionalnym i lokalnym. Większość członków Zarządu od początku istnienia LGD brała udział w niezbędnych szkoleniach z zakresu PROW a także z racji pełnionych funkcji w innych instytucjach realizowała operacje w ramach „małych projektów".Zbudowany potencjał pozwoli na sprawne wdrożenie LSR oraz przyczyni się do dalszego rozwoju obszarów wiejskich w oparciu o wypracowane narzędzia, zaufanie społeczne i współpracę z lokalną społecznością.

I.3 Struktura LGD

W skład Stowarzyszenia LGD „Barcja" wchodzi 70 członków reprezentujących następujące sektory:
- sektor publiczny – 5 gmin
- sektor społeczny – 10 organizacji
- sektor gospodarczy – 12 przedstawicieli
- mieszkańcy – 43 osoby

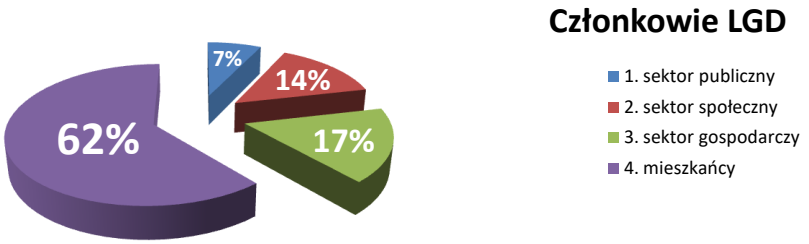

Struktura Członków LGD odzwierciedla skład lokalnej społeczności i zawiera przedstawicieli grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR. Zgodnie z przeprowadzoną analizą w skład członków stowarzyszenia wchodzą przedstawiciele grup defaworyzowanych w kontekście dostępu do rynku pracy tj. osoby do 30 i po 50 roku życia, a także osoby bezrobotne, w tym długotrwale. W celu poprawnej komunikacji z przedstawicielami tych grup LGD skupi się na rozpowszechnianiu kampanii informacyjnej poprzez Internet (w tym media społecznościowe), zaprzyjaźnione organizacje gospodyń wiejskich i seniorów, Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz tradycyjne plakaty informacyjne. Dzięki wielokanałowej dystrybucji informacji wszyscy przedstawiciele grup defaworyzowanych zostaną poinformowani o możliwości uzyskania wsparcia.

Na dzień przyjęcia strategii, poza sektorem publicznym reprezentowanym przez gminy, członkowie LGD działają w następujących obszarach: kluby sportowe, kultura ludowa, turystyka, mniejszości narodowe, szkolnictwo, pomoc społeczna, rolnictwo i agroturystyka, rękodzieło, ekonomia społeczna, gastronomia, ubezpieczenia, księgowość, energia odnawialna i promocja.

LGD zakłada rozszerzenie bądź też zmianę swojego składu, co zostało uregulowane w Statucie Stowarzyszenie. Statut stanowi, że nabycie i utrata członkowstwa następuje w drodze uchwały przyjętej zwykłą większością głosów Zarządu Stowarzyszenia.

W procesie decyzyjnym uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków danego organu. Wszelkie sprawy regulujące funkcjonowanie LGD zostały opisane w następujących dokumentach:

- Statut i Regulaminy WZC, Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej – regulują elementarne kwestie funkcjonowania stowarzyszenia takie jak: kierunki działania, zasady pracy poszczególnych organów, sposoby nabycia i utraty członkostwa. Dokumenty są przyjmowane i zmieniane przez Walne Zebranie Członków
- Regulamin pracy Biura – reguluje zasady zatrudniania pracowników, uprawnienia Dyrektor Biura, sposób mierzenia efektywności pracowników. Dokument przyjmowany i aktualizowany przez Zarząd LGD
- Opis stanowisk i procedura naboru pracowników – określa wymagania niezbędne na danym stanowisku, procedurę udostępniania informacji o wolnym stanowisku pracy oraz zasady wyboru kandydatów. Dokument przyjmowany i zmieniany przez Walne Zebranie Członków.

Pozostałe dokumenty, w tym LSR i jego załączniki są przyjmowane i aktualizowane przez Zarząd LGD.

Rada jest obligatoryjnym organem Lokalnej Grupy Działania. Pełni ona funkcję organu decyzyjnego, do którego wyłącznej kompetencji należy wybór operacji, które mają być finansowane w ramach strategii opracowanej przez Lokalną Grupę Działania.

Tab. 2 Skład Rady LGD Barcja

Lp.	Osoba/Podmiot	Reprezentowana gmina	Sektor	Liczba w sektorze
1	Paweł Bobrowski/Gmina Kętrzyn	Kętrzyn	Publiczny	5
2	Marek Janiszewski/Gmina Reszel	Reszel	Publiczny	
3	Ryszard Ostrowski/Gmina Korsze	Korsze	Publiczny	
4	Marta Kamińska/ Gmina Barciany	Barciany	Publiczny	
5	Irena Wołosiuk/Gmina Sępopol	Sępopol	Publiczny	
6	Elżbieta Biedrawa/„BieArt" P.P.H.U	Barciany	Gospodarczy	2
7	Dorota Płocharczyk/ Spółdzielnia Socjalna „OPOKA"	Barciany	Gospodarczy	
8	Grzegorz Mucha	Sępopol	Mieszkaniec	7
9	Janusz Kozoń	Reszel	Mieszkaniec	
10	Wanda Leszczyńska	Korsze	Mieszkaniec	
11	Dorota Górecka	Sępopol	Mieszkaniec	
12	Wiesław Gajdowski	Barciany	Mieszkaniec	
13	Sławomir Jarosik	Kętrzyn	Mieszkaniec	
14	Kazimierz Żuchowski	Kętrzyn	Mieszkaniec	
15	Wiesława Syhłowyj/Stowarzyszenie Oświatowo-Kulturalne Gminy Kętrzyn	Kętrzyn	Społeczny	1

Organ decyzyjny w liczbie 15 członków został wybrany przez Walne Zebranie Członków Lokalnej Grupy Działania „Barcja" w dniu 22.06.2015 r. Zgodnie z uchwałą w skład Rady weszły następujące osoby:

Tab. 3 Reprezentatywność poszczególnych sektorów w Radzie LGD

Lp.	Reprezentowany sektor	Liczba członków Rady	Udział procentowy w poszczególnych sektorach
1	Publiczny	5	33,33%
2	Gospodarczy	2	13,33%
3	Mieszkańcy	7	46,67%
4	Społeczny	1	6,67%
Ogółem		15	100 %

I.4 Zasady funkcjonowania LGD

Lokalna Grupa Działania 'Barcja", to Stowarzyszenie, którego forma prawna oraz struktura partnerstwa i proces powoływania organów zostały uregulowane w statucie. Obligatoryjnymi elementami w strukturze stowarzyszenia są: Walne Zebranie Członków, Zarząd, Komisja Rewizyjna, organ decyzyjny zwany Radą.

Wszyscy członkowie stowarzyszenia tworzą walne zebranie członków, które jest najwyższą władzą stowarzyszenia. Kompetencje walnego zebrania określa statut. Kolejnym obligatoryjnym organem stowarzyszenia jest zarząd. Skład zarządu, jego kadencje i kompetencje określa statut.

Walne Zebranie Członków

Walne Zebranie jest najwyższą władzą o charakterze stanowiącym i kontrolnym. Działa na podstawie ustawy o stowarzyszeniach, Statutu, Uchwał Walnego Zebrania oraz Regulaminu Walnego Zebrania Członków. Szczegóły

trybu działania Walnego Zebrania Członków określa regulamin, który uchwalany i zmieniany jest przez Walne Zebranie Członków LGD.

Zarząd

Zarząd jest statutowym organem wykonawczym LGD i reprezentuje ją w sądzie i poza sądem. Kieruje całokształtem działalności LGD, reprezentuje je na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność za swoją pracę przed Walnym Zebraniem. Szczegóły trybu działania i kompetencji Zarządu określa regulamin, który uchwalany i zmieniany jest przez Walne Zebranie Członków LGD.

Komisja Rewizyjna

Komisja Rewizyjna jest organem LGD powołanym do sprawowania wewnętrznej kontroli nad jej działalnością. Szczegóły trybu działania Komisji Rewizyjnej określa regulamin Komisji Rewizyjnej, który uchwalany i zmieniany jest przez Walne zebranie Członków LGD.

Rada

Rada Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „BARCJA" wybierana jest przez Walne Zebranie Członków i to też przed tym organem Rada odpowiada za swoją pracę. Szczegółowe zapisy dotyczące funkcjonowania organu decyzyjnego zostały zawarte w regulaminie Rady zapewniającym przejrzystość, demokratyczność i jawność podejmowania decyzji. Regulamin rady uchwalany i zmieniany jest przez Walne zebranie Członków LGD.

Biuro LGD

Regulamin pracy biura LGD uchwalany jest przez organ wykonawczy jakim jest Zarząd Stowarzyszenia. Regulamin ustala organizację i zasady pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników. Regulamin jest również dokumentem regulującym procedury naboru pracowników, wymagań oraz opisu stanowisk i warunków technicznych.

ROZDZIAŁ II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

Włączenie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw, jedną z których jest budowa LSR, jest kluczowym elementem, który wpływa na lepsze zdefiniowanie problemów obszaru i określenie sposobów ich rozwiązania. Spotkania i warsztaty z lokalną społecznością powinny mieć właśnie miejsce podczas opracowywania LSR, ponieważ to problemy i aspiracje lokalnej społeczności powinna rozwiązywać i realizować LSR. Podczas opracowywania niniejszej strategii zastosowano następujące formy działania, umożliwiające jak najliczniejszy udział mieszkańców w procesie tworzenia strategii:

- kampania informacyjna o rozpoczęciu prac nad LSR w Internecie (www, facebook)
- badanie ankietowe dot. analizy SWOT i celów LSR. Badanie przeprowadzono przy

zastosowaniu techniki CAWI (Computer Assisted Web Interviewing – ankieta wypełniana przez respondentów z pośrednictwem strony internetowej) oraz PAPI (ankieta papierowa). Dzięki przyjęciu takiego rozwiązaniu, ankieta mogła dotrzeć do większej grupy respondentów. Co istotne grupa ta nie ograniczała się tylko do osób mających dostęp do Internetu, tak jakby to było w przypadku zastosowania jedynie metody CAWI. W celu zwiększenia udziału grup defaworyzowanych ankiety zostały przekazane pracownikom MOPS/GOPS/KIS.

- konsultacje społeczne z mieszkańcami gmin: Barciany, Kętrzyn, Korsze, Reszel i Sępopol. -. Celem spotkań z

mieszkańcami było omówienie z lokalną społecznością wyników badań ankietowych i warsztaty SWOT, a także poszukanie rozwiązań dla problemów określonych na wcześniejszych etapach badania. Spotkania odbyły się kolejno we wszystkich gminach wchodzących w skład LGD Barcja:

- 21 września 2015 r. w Urzędzie Gminy w Barcianach ,
- 22 września 2015 r. w Świetlicy wiejskiej w Gałwunach (Gmina Kętrzyn),
- 23 września 2015 r. w Miejskim Ośrodku Kultury w Korszach,
- 29 września 2015 r. w Urzędzie Gminy Reszel,
- 30 września 2015 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Sępopolu.

Spotkania z mieszkańcami przeprowadzono zgodnie z metodą „World cafe". Metoda ta w prosty sposób pozwala skłonić grupę ludzi do wzięcia aktywnego udziału we wspólnej dyskusji. Podczas spotkania dyskusja toczyła się w zaaranżowanej „kawiarnianej atmosferze". Przy kilku stolikach uczestnicy wymieniali poglądy na temat problemów występujących na obszarze LGD i nad propozycjami dotyczącymi rozwiązań umożliwiających poprawę sytuacji na obszarze gminy. W kilkugodzinnej dyskusji uczestnicy kilka razy przesiadali się od stołu do stołu. W ten sposób wszyscy mieli szansę porównać swoje pomysły z pomysłami innych uczestników. Dochodziło do interesującej wymiany poglądów i doświadczeń. Przy każdym stoliku w dyskusji brał udział gospodarz stolika zapisujący propozycje rozwiązań prezentowane przez uczestników. W trakcie poszczególnych spotkań uczestnicy byli proszeni m.in. o ocenę jak istotne są dla nich poszczególne problemy występujące na obszarze LGD. Poszczególnym problemom były przyznawane punkty od 1 do 10, gdzie 10 oznaczało, że dana kwestia jest dla mieszkańców danej gminy bardzo istotna, a 1, że dane zagadnienie jest dla nich mało ważne. Uczestnicy spotkań zastanawiali się także

nad rodzajami działań i typami projektów, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji w kontekście omawianych problemów.

- Kolejnym narzędziem przy opracowaniu LSR były wywiady pogłębione. W ramach wywiadów indywidualnych przeprowadzono 5 rozmów. Wywiady dotyczyły sytuacji bieżącej na rynku pracy, warunków związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy oraz warunków umożliwiających podjęcie pracy osobom dotąd pozostającym bez pracy, a także na temat rozwoju przedsiębiorczości w perspektywie tworzenia korzystnych warunków do zakładania nowych firm i rozwoju już istniejących. Wywiady przeprowadzono z osobami wytypowanymi przez LGD, które reprezentowały wszystkie sektory objęte wsparciem LSR. Średni czas trwania wywiadu to od 40 minut do 1 godziny
- spotkanie grupy roboczej w skład, której weszło 20 przedstawicieli 3 sektorów i mieszkańców z obszaru 5 gmin. Zadaniem Grupy Roboczej było doprecyzowanie analizy SWOT, celów i przedsięwzięć. Podczas pracy Grupa miała do dyspozycji wyniki badań własnych LGD, raport z ostatniej ewaluacji przeprowadzonej w czerwcu 2015 r., a także wnioski wypracowane na konsultacjach społecznych. Wszystkie te dokumenty zostały uwzględnione przy tworzeniu celów, przedsięwzięć, a także wskaźników. Grupa robocza pracowała z wykorzystaniem metody „Grup fokusowych" wzbogaconej o panel dyskusyjny dot. analizy SWOT.
- Spotkanie organów LGD w celu przedstawienia propozycji poziomu poszczególnych wskaźników i budżetu LSR. W spotkaniu opartym o metodę budżetu partycypacyjnego wzięli udział przedstawiciele Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej LGD, którzy są zarazem odzwierciedlają ludność zamieszkującą obszar objęty strategią. W trakcie spotkania określono priorytety dla poszczególnych przedsięwzięć i poziom wskaźników.
- Końcowym etapem udziału lokalnej społeczności w opracowanie LSR było udostępnienie Strategii na stronie internetowej oraz w siedzibie i poinformowanie mieszkańców o tym fakcie poprzez plakaty informacyjne, które zarazem informowały o terminie ostatniej publicznej prezentacji LSR w ramach prowadzonych konsultacji społecznych. Spotkanie miało charakter otwarty lecz dodatkowo zaproszeni zostali członkowie w/w grupy roboczej.
- Przyjęcie LSR przez Zarząd LGD po uprzedniej akceptacji Walnego Zebrania Członków LGD.

Na każdym etapie tworzenia LSR przedstawiciele sektora publicznego, gospodarczego, społecznego i mieszkańców czynnie brali udział w opracowywaniu niniejszej strategii i mieli realny wpływ na identyfikowanie problemów i potrzeb obszaru LGD. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych największą zwracano uwagę na braki w zakresie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej. Powyższa potrzeba znalazła swoje odzwierciedlenie w strategii. Nie wzięto natomiast pod uwagę zgłoszeń dot. interwencji w tematykę wykraczającą poza zakres Programu

Procedura aktualizacji Strategii uwzględnia udział społeczności lokalnej – załącznik nr 1 do LSR.

ROZDZIAŁ III. DIAGNOZA – OPIS OBSZARU I LUDNOŚCI

III.1 Określenie grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR

Według przeprowadzonych badań i analiz, na obszarze LGD można zdefiniować 3 podstawowe grupy de faworyzowane: osoby do 30 roku życia; osoby powyżej 50 roku życia; osoby bezrobotne

Zdaniem badanych najgorzej wygląda sytuacja w przypadku osób powyżej 50 lat (ponad 65% badanych), młodzieży do 30 roku życia oraz bezrobotnych (po 52%).

Uczestnicy badań zwrócili uwagę na występowanie na terenie LGD zjawiska dziedziczenia bezrobocia. Dotyczy to przede wszystkim długotrwale bezrobotnych byłych pracowników PGR-ów, których dzieci i wnuki, chociaż nigdy nie pracowały w tego typu gospodarstwach, są gorzej wykształcone, brak im dostępu do edukacji i motywacji do zmiany stylu życia.

W przypadku osób długotrwale bezrobotnych zwrócono uwagę na problemy związane z niską samooceną, brakiem wiary we własne siły, wycofaniem społecznym i strachem przed podjęciem pracy zawodowej. Ważnym problemem jest również słabe wykształcenie i niewystarczające kwalifikacje do podjęcia zatrudnienia. Cechy te negatywnie wpływają na chęć i skuteczność poszukiwania pracy. Przedstawiano propozycje rozwiązania tego problemu poprzez pomoc psychologiczną, organizację warsztatów podnoszenia kompetencji społecznych i budowania pozytywnego wizerunku siebie i rodziny oraz kursy kwalifikacyjne. Zwrócono uwagę na potrzebę pokazania ludziom pozostającym bez pracy korzyści płynących z podjęcia zatrudnienia i jego wpływu na rozwój osobisty i społeczny.

W grupie bezrobotnych 50+ większe szanse na znalezienie pracy mają mężczyźni. Wynika to ze specyfiki rynku pracy na terenie LGD i działających tu przedsiębiorstw. Mężczyźni częściej mogą znaleźć zatrudnienie w rolnictwie oraz w firmach budowlanych. Sytuacja kobiet jest dużo trudniejsza, również ze względu na uwarunkowania kulturowe i przeświadczenie, że miejsce kobiety jest w domu. Według rozmówców, sytuacja ta powoli się zmienia, bo zmienia się kultura wiejska i rola kobiety.

Zdaniem części respondentów dla obszaru LGD korzystne byłoby powstanie firmy, która zajmowałaby się wyszukiwaniem pracowników, których kwalifikacje odpowiadają potrzebom danego przedsiębiorcy. Firma ta mogłaby też organizować kursy i szkolenia zgodne z konkretnym zapotrzebowaniem oraz zająć się tworzeniem grup osób posiadających zbliżone kwalifikacje, co zdaniem rozmówców zwiększałoby ich szanse na znalezienie dla nich pracy. Grupy te wymagają przede wszystkim wsparcia w działaniach ukierunkowanych na włączenie ich w procesie

integracji społecznej. Udanym pomysłem na poprawienie sytuacji na rynku pracy na obszarze LGD jest zakładanie Stowarzyszeń, Fundacji i Spółdzielni Socjalnych. Przykładem może być powstały w Kętrzynie salon rodzinny „Bajkowa kraina" i działająca w Korszach Spółdzielnia „Opoka". Obecnie „Opoka" zajmuje się opieką nad ludźmi starszymi oraz sprzątaniem. W regionie jest zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze skierowanie szczególnie dla osób niedołężnych, niepełnosprawnych oraz dzieci. „Opoka" zatrudnia obecnie kilka osób, głównie kobiety po 50 roku życia, które sprawdziły się jako dobre, sumienne i zaufane pracownice. W wywiadach podkreślano, że w działalności spółdzielczej starsze kobiety, mimo pewnych ograniczeń, bardzo dobrze sobie radzą. Są zadowolone i chętne do podnoszenia swoich kwalifikacji, można na nich polegać. W najbliższym czasie „Opoka" planuje rozszerzenie swojej działalności o usługi gastronomiczne, pielęgnacje terenów zielonych oraz opiekę nad dziećmi.
Branżą, z rozwojem której mieszkańcy LGD wiążą największe nadzieje jest turystyka. Zwracano uwagę, że region ma duże możliwości do rozwoju turystyki kwalifikowanej (szlaki rowerowe, turystyka konna, spływy kajakowe). Napływ turystów spowodowałby rozwój infrastruktury turystycznej, gastronomii, gospodarstw agroturystycznych i usług hotelarskich. Podkreślano potrzebę powołania organizacji turystycznej, zarządzającej całym terenem, która byłaby odpowiedzialna za promocje regionu.

III.2 Gospodarka i przedsiębiorczość

Według danych dostępnych na 31.12.2013 r. na obszarze działania LGD „Barcja" funkcjonowało 2125 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON i w stosunku do roku 2008 ich liczba wzrosła o 7%. Zdecydowaną większość podmiotów stanowią przedsiębiorstwa prywatne - w 2013 r. stanowiły 94% wszystkich podmiotów. Liczba tych podmiotów w roku 2013 w stosunku do roku 2008 wzrosła o 6%, zaś podmiotów publicznych o 17%.

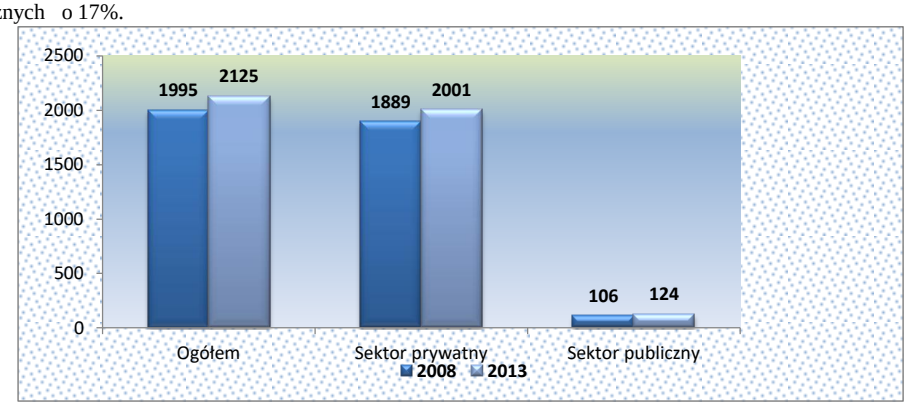

Wykres nr 17: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie objętym LSR w 2008 r. i 2013 r. z podziałem na sektor prywatny i publiczny.[1]

We wszystkich gminach badanego obszaru liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w roku 2013 wzrosła w stosunku do roku 2008. Największy, bo ponad 14% wzrost nastąpił w gminie Sępopol i Kętrzyn. Wyjątkiem jest gmina Reszel, na terenie której stwierdzono w analizowanym okresie spadek liczby podmiotów gospodarczych zarówno w sektorze prywatnym (spadek o 1,13%) jak i w sektorze publicznym (spadek o 25%). W większości badanych gmin w 2013 roku liczba podmiotów sektora publicznego wzrosła w stosunku do roku 2008. Największy wzrost odnotowano w gminie Barciany – z 10 do 22 podmiotów. Jest to wzrost aż o 120%. Znaczący, bo ponad 57% wzrost nastąpił także w gminie Sępopol. Najmniejszy wzrost miał miejsce natomiast w gminie Korsze, w której w latach 2008 – 2013 przybyły zaledwie dwa przedsiębiorstwa państwowe, co stanowi 7,14%. Znaczący, bo 25%, spadek liczby podmiotów gospodarczych sektora publicznego odnotowano natomiast w gminie Reszel .Liczba przedsiębiorstw państwowych w latach 2008 – 2013 spadła tu bowiem z 28 do 21. Niewielki spadek liczby podmiotów sektora publicznego odnotowano także w gminie Kętrzyn, gdzie w 2013 roku działa o jedno przedsiębiorstwo państwowe mniej niż w roku 2008. Spadek liczby podmiotów w sektorze publicznym nie jest jednak sytuacją niepokojącą. W literaturze uważa się bowiem , że przedsiębiorstwa państwowe są mniej efektywne ekonomicznie aniżeli prywatne, dlatego pozytywną tendencją pod tym względem jest zmniejszanie się liczby podmiotów sektora publicznego przekształcając je w jednostki prywatne. Niestety na badanym obszarze ogółem nastąpił wzrost liczby podmiotów sektora publicznego. Być może jest to związane z niemożliwością świadczenia ich usług przez podmioty sektora prywatnego.

[1] Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

Jeśli chodzi natomiast o sektor prywatny to największy wzrost miał miejsce w gminie Kętrzyn – o 15,40% oraz w gminie Sępopol – 10,94%. Najniższy wzrost stwierdzono w gminie Korsze – o 6,84%. Spadek liczby podmiotów gospodarczych sektora prywatnego stwierdzono natomiast w gminie Barciany oraz Reszel. Jest on jednak niewielki, bo zaledwie nieco 1%. Generalny wzrost wynoszący 5,93% wskazuje na rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców co niewątpliwie wspiera lokalny rozwój gospodarczy i pomaga zwalczać zjawisko bezrobocia. Na rozwój miejscowej gospodarki i powstawanie nowych miejsc pracy negatywnie wpływa brak kapitału na rozwój przedsiębiorczości i trudności w jego pozyskiwaniu, skomplikowane procedury przyznawania środków finansowych w postaci dotacji czy kredytów, biurokracja w uzyskiwania różnego typu decyzji czy pozwoleń oraz wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Należy zatem dążyć do uproszczenia procedur i obniżania kosztów w celu wzrostu liczby małych i mikro przedsiębiorstw. Zagrożeniem dla rozwoju przedsiębiorczości, wskazywanym podczas prac nad przedmiotową analizą SWOT, jest także brak współpracy pomiędzy przedsiębiorcami. Pewne ograniczenia wynikają także z faktu położenia badanego terenu na obszarach chronionych (np. Natura 2000). Ponadto ze względu na niskie zasoby finansowe mieszkańców badanego obszaru należy podjąć działania edukacyjne w zakresie rozwoju przedsiębiorczości oraz możliwości skorzystania z zewnętrznych źródeł finansowania. Niewątpliwym atutem badanego terenu jest znaczna ilość terenów do zagospodarowania, co może przyczynić się zarówno do rozwoju przedsiębiorczości, jaki i turystyki zwłaszcza w jej agro i eko wymiarze. Szczegółowe dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych w latach 2008–2013 w poszczególnych gminach tworzących obszar LGD „Barcja" przedstawiono w poniżej zamieszczonej tabeli.

Gmina	**Sektor prywatny**			**Sektor publiczny**			**Ogółem**		
	2008	**2013**	**Zmiana w %**	**2008**	**2013**	**Zmiana w %**	**2008**	**2013**	**Zmiana w %**
Sępopol	265	294	+10,94	21	33	+57,14	286	327	+14,33
Barciany	275	272	-1,09	10	22	+120,00	285	294	+3,16
Kętrzyn	422	487	+15,40	19	18	-5,26	441	505	+14,51
Korsze	395	422	+6,84	28	30	+7,14	423	452	+6,86
Reszel	532	526	-1,13	28	21	-25,00	560	547	-2,32
Razem	**1889**	**2001**	**+5,93**	**106**	**124**	**+16,98**	**1995**	**2125**	**+6,52**

Tabela nr 8 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach LGD „Barcja" w latach 2008 - 2013.

III.3 Rynek pracy

Ze względu na swoje specyficzne cechy, rynek pracy stanowi podstawę wszystkich analiz społeczno-gospodarczych. Wartości wskaźników opisujących poziom bezrobocia i strukturę zatrudnienia, pozwalają wskazać oraz ocenić problemy społeczno-gospodarcze danego obszaru. Tab. nr 1

Tab. 1. Pracujący ogółem

Wyszczególnienie	**ogółem**				
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Sępopol	366	334	357	371	401
Sępopol - miasto	184	155	181	177	181
Sępopol - obszar wiejski	182	179	176	194	220
Barciany	473	451	452	457	461
Kętrzyn	651	657	673	627	498
Korsze	1 035	846	831	829	763
Korsze - miasto	796	617	560	572	501
Korsze - obszar wiejski	239	229	271	257	262
Reszel	1 051	1 020	926	844	860
Reszel - miasto	929	927	856	779	797
Reszel - obszar wiejski	122	93	70	65	63
woj. warmińsko-mazurskie	272 318	272 397	268 694	269 965	273566

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Tab. 2. Pracujący wg płci

Wyszczególnienie	mężczyźni					kobiety				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Sępopol	155	148	158	161	180	211	186	199	210	221
Sępopol - miasto	48	39	52	40	46	136	116	129	137	135
Sępopol - obszar wiejski	107	109	106	121	134	75	70	70	73	86
Barciany	260	265	255	249	240	213	186	197	208	221
Kętrzyn	369	373	403	356	264	282	284	270	271	234
Korsze	586	429	420	404	375	449	417	411	425	388
Korsze - miasto	451	295	266	258	230	345	322	294	314	271
Korsze - obszar wiejski	135	134	154	146	145	104	95	117	111	117
Reszel	559	500	456	403	433	492	520	470	441	427
Reszel - miasto	474	433	410	362	390	455	494	446	417	407
Reszel - obszar wiejski	85	67	46	41	43	37	26	24	24	20
woj. warmińsko-mazurskie	136 131	137 223	134 235	133 497	133 760	136 187	135 174	134 459	136 468	139 806

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Tab. 3. Pracujący w 2013 r.

	pracujący		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości oraz pozostałe usługi
	ogółem	w tym kobiety				
Sępopol	371	210	100	43	21	207
w tym miasto	177	137	#	#	20	135
Barciany	457	208	#	#	#	195
Kętrzyn	627	271	42	219	56	310
Korsze	829	425	58	245	125	401
w tym miasto	572	314	#	224	#	229
Reszel	844	441	19	379	94	352
w tym miasto	779	417	11	337	93	338
woj. warmińsko-mazurskie	269 965	136 468	6 983	98 727	52 757	111 498

(–) – zjawisko nie wystąpiło
(#) – dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej
Źródło: GUS

Bezrobocie w głównej mierze jest zjawiskiem strukturalnym wynikającym z braku równowagi pomiędzy podażą pracy (liczbą ludności zainteresowanej i gotowej wykonywać pracę) a popytem na nią (liczbą miejsc pracy, którą oferuje gospodarka w danych warunkach społeczno-ekonomicznych) i ściśle wiąże się ze zmianami zachodzącymi na rynku pracy. Niedopasowanie ilościowe bądź strukturalne (jakościowe) popytu i podaży powoduje trudności na rynku pracy (bezrobocie lub niewykorzystane miejsca pracy). Podstawowym miernikiem zjawiska pozostawania bez pracy jest **stopa bezrobocia**.

Tab. 4. Stopa bezrobocia na terenie powiatów objętych LSR.

Jednostka terytorialna	Stopa bezrobocia ogółem (%)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat kętrzyński	27,9	29,2	30,2	31,1	30,1
Powiat bartoszycki	30,0	30,0	29,8	30,2	27,2

Tab. 5. Bezrobotni zarejestrowani wg płci

Rok	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel	LGD Barcja
Ogółem						
2010	978	767	880	1 225	678	4 528
2011	961	821	926	1 209	753	4 670
2012	948	806	959	1 314	790	4 817
2013	991	828	937	1 299	797	4 852
2014	827	770	959	1 208	732	4 496
Mężczyźni						
2010	483	388	447	635	362	2 315
2011	438	413	457	573	411	2 292
2012	442	403	486	649	434	2 414
2013	475	418	478	648	433	2 452
2014	392	385	513	608	395	2 293
Kobiety						
2010	495	379	433	590	316	2 213
2011	523	408	469	636	342	2 378
2012	506	403	473	665	356	2 403
2013	516	410	459	651	364	2 400
2014	435	385	446	600	337	2 203

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Tab. 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Rok	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel	woj. warmińsko-mazurskie
ogółem [%]						
2010	22,1	17,6	15,9	17,7	12,7	11,1
2011	21,9	19,0	16,6	17,5	14,2	11,3
2012	21,9	18,5	17,3	19,1	15,1	12,0
2013	23,3	19,2	17,0	19,0	15,6	12,4
2014	19,6	18,1	17,5	17,9	14,6	10,6
mężczyźni [%]						
2010	20,1	18,2	18,6	20,3	16,9	9,9
2011	16,3	17,4	16,8	17,5	16,2	9,8
2012	14,8	14,9	16,0	15,8	17,0	10,9
2013	16,8	15,2	17,2	17,2	16,3	11,3
2014	12,7	14,5	15,3	15,7	14,5	9,6
kobiety [%]						
2010	24,6	19,2	17,2	18,7	12,7	12,5
2011	26,3	20,8	18,7	20,2	14,0	13,1
2012	25,8	20,6	19,0	21,4	14,7	13,3
2013	27,0	21,3	18,5	21,1	15,5	13,7
2014	22,9	20,5	18,0	19,9	14,8	11,8

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Tab. 7. Wybrane dane o rynku pracy w 2013 r.

	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel
Pracujący	371	457	627	829	844
Bezrobotni zarejestrowani w tym kobiety w %	991 52,1	828 49,5	937 49,0	1299 50,1	797 45,7
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w%	23,3	19,2	17,0	19,0	15,6
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w%	27,0	21,3	18,5	21,1	15,5

Źródło: GUS, Statystyczne Vademecum Samorządowca

Na obszarze LGD grupy defaworyzowane ze względu na dostęp do rynku pracy to przede wszystkim osoby do 30 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia oraz bezrobotni. Potwierdzają do wyniki badania ankietowego adresowanego do mieszkańców LGD, w ramach którego respondenci poproszeni zostali m.in. o określenia jakie grupy społeczne mają najtrudniejsza sytuację, w kontekście dostępu do rynku pracy. Zdaniem badanych najgorzej wygląda sytuacja w przypadku osób powyżej 50 lat (ponad 65% badanych), młodzieży do 30 roku życia oraz bezrobotnych (po 52%)

Tab. 8. Bezrobotni wg gmin

Wyszczególnienie	**Zarejestrowani bezrobotni**				
	razem	*w tym:*			
		Kobiety	*w tym:*		
			do 25 roku życia	**powyżej 50 roku życia**	**długotrwale bezrobotni**
Barciany	766	384	167	148	500
Kętrzyn	958	446	177	225	545
Korsze	1214	599	228	273	798
Reszel	726	336	135	205	450
Sępopol	827	435	135	230	577
LGD Barcja	**4491**	**2200**	**842**	**1081**	**2870**

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie i Powiatowy Urząd Pracy w Bartoszycach

III.4 Przedstawienie działalności sektora społecznego

Na obszarze LGD według danych z października 2015 r. w KRS jest zarejestrowanych 78 organizacji pozarządowych. Najwięcej bo aż 27 zarejestrowanych jest na terenie gminy Reszel, najmniej natomiast na terenie gminy Sępopol. Najaktywniejsze organizacje działają w sferze szeroko pojętej kultury oraz te, które powstały na rzecz rozwoju danego obszaru bądź miejscowości. Liczba stowarzyszeń zarejestrowanych w KRS wg gmin: Barciany – 15, Kętrzyn – 13, Korsze – 12, Reszel – 27, Sępopol - 11

Do najbardziej rozpoznawalnych zespołów ludowych obszaru LGD należą: „Reszelanie", „Mazurska Kosaczewina" oraz „Warmianki Sępopolskie", „Baby z Babieńca", „Basibabki". Zespoły ludowe kultywują zarówno tradycje warmińskie jak i mazurskie. Stowarzyszeniem najbardziej zaangażowanym w krzewienie kultury mazurskiej jest „Mazurska Kosaczewina", która jako jedyna w kraju prezentuje gwarę mazurską i w oparciu o specjalistyczną literaturę inscenizuje dawne zwyczaje i obrzędy. Charakterystyczne dla w/w wydarzeń jest to, że stowarzyszenia integrują wokół nich mieszkańców wielu miejscowości, a w samych występach biorą udział także osoby defaworyzowane z uwagi na dostęp do rynku pracy. Biorąc pod uwagę wieloletnią tradycję, ilość występów i doświadczenie na arenie krajowej i międzynarodowej najbardziej rozpoznawalni są „Reszelanie", który działa od 1986 roku. Oba stowarzyszenia w poprzedniej perspektywie finansowej korzystały ze wsparcia „małych projektów" w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych i zakupu strojów ludowych.

Stowarzyszenia powołane na rzecz rozwoju danej miejscowości lub obszaru czuwają nad organizacją wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla mieszkańców. Jednym z aktywniejszych jest stowarzyszenie na rzecz rozwoju regionu „Dolina Gubra", które poza działaniami edukacyjnymi i integracyjnymi dla mieszkańców okolicznych miejscowości obrała sobie za cel rozwój turystyki poprzez wykorzystanie naturalnego zasobu jakim jest rzeka Guber i Łyna. W ramach pomocy uzyskanej za pośrednictwem LGD, gminy Korsze i innych instytucji organizuje spływy

kajakowe i innego rodzaju aktywny wypoczynek dla mieszkańców. Prowadzi także drużynę harcerską pn. „Skauci z Doliny Gubra", do której należą dzieci i młodzież z gminy Korsze i Sępopol.
Na terenie każdej gminy działają także Ochotnicze Straże Pożarne oraz kluby sportowe, które poza finansowaniem ze środków JST korzystają z innych środków. Na obszarze LGD odbywają się różnego rodzaju zawody sportowe, które najczęściej skupiają miłośników piłki nożnej, siatkowej. W ramach małych projektów w poprzedniej perspektywy finansowej zrealizowane zostały operacje integrujące obszar LGD wokół rozgrywek w piłce siatkowej i nożnej.
W trakcie prac nad analizą SWOT wskazywano jako słabą stronę badanego obszaru niewielką liczbę liderów i brak wsparcia dla działaczy społecznych oraz słabą integrację mieszkańców. Biorąc pod uwagę potencjał obszaru LGD „Barcja" należy podjąć działania mające na celu wspieranie i promowanie aktywności społecznej.

III.5 Zasoby pomocy społecznej

Zdecydowana większość osób którym w latach 2012-1014 udzielono wsparcia w ramach pomocy społecznej to osoby w wieku 0-17 lat oraz osoby w wieku produkcyjnym. Głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia były bezrobocie i ubóstwo. Natomiast w ramach świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej największą grupę stanowiły posiłki. Inne rodzaje pomocy i świadczeń obejmowały m.in.: zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, dodatki mieszkaniowe oraz stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne.
Tab. 9. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Wyszczególnienie	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel
	2012				
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia	1 345	1 320	1 398	2 598	890
Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie					
Liczba osób	1 316	1 320	1 398	1 674	858
w tym: osoby długotrwale korzystające	821	990	861	1 117	595
Wiek 0-17	430	523	581	528	1
Wiek produkcyjny	799	731	786	1 063	555
Wiek poprodukcyjny	87	66	31	83	39
Liczba rodzin	530	777	757	1 102	565
Liczba osób w rodzinach	1 692	2 154	2 613	2 768	1 381
	2013				
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia	1 313	1 211	1 477	2 624	941
Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie					
Liczba osób	1 303	1 211	1 477	1 698	909
w tym: osoby długotrwale korzystające	839	983	879	1 133	630
Wiek 0-17	434	511	557	531	1
Wiek produkcyjny	789	640	883	1 082	589
Wiek poprodukcyjny	80	60	37	85	38
Liczba rodzin	540	734	840	1 112	594
Liczba osób w rodzinach	1 642	2 003	2 828	2 726	1 447
	2014				
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia	1 396	1 159	1 474	2 648	895
Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie					
Liczba osób	1 167	1 159	1 461	1 692	848
w tym: osoby długotrwale korzystające	848	951	926	1 073	381
Wiek 0-17	394	484	552	546	1
Wiek produkcyjny	707	623	868	1 061	544
Wiek poprodukcyjny	66	52	41	85	32
Liczba rodzin	505	672	827	1 100	549
Liczba osób w rodzinach	1 448	1 873	2 826	2 642	1 292

Źródło: Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej

Tab. 10. Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Wyszczególnienie	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel
	2012				
	Ubóstwo				
Liczba rodzin	0	394	624	287	2
Liczba osób w rodzinach	0	1 086	2 099	730	2
	Bezrobocie				
Liczba rodzin	387	596	645	822	416
Liczba osób w rodzinach	1 372	1 643	2 407	2 256	1 063
	Niepełnosprawność				
Liczba rodzin	189	146	122	329	106
Liczba osób w rodzinach	567	376	270	721	245
	Długotrwała lub ciężka choroba				
Liczba rodzin	171	37	37	210	70
Liczba osób w rodzinach	512	89	84	444	139
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych				
Liczba rodzin	139	77	30	173	85
Liczba osób w rodzinach	646	350	129	642	315
	Alkoholizm				
Liczba rodzin	34	14	0	84	5
Liczba osób w rodzinach	98	35	0	138	5
	Potrzeba ochrony macierzyństwa				
Liczba rodzin	114	22	37	166	84
	2013				
	Ubóstwo				
Liczba rodzin	0	348	735	197	384
Liczba osób w rodzinach	0	954	2 434	449	967
	Bezrobocie				
Liczba rodzin	382	611	719	829	442
Liczba osób w rodzinach	1 294	1 735	2 596	2 239	1 121
	Niepełnosprawność				
Liczba rodzin	205	156	119	324	132
Liczba osób w rodzinach	586	396	251	697	310
	Długotrwała lub ciężka choroba				
Liczba rodzin	178	73	47	235	94
Liczba osób w rodzinach	503	184	113	508	210
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych				
Liczba rodzin	145	62	22	166	103
Liczba osób w rodzinach	625	275	93	600	369
	Alkoholizm				
Liczba rodzin	38	12	0	76	26
Liczba osób w rodzinach	97	30	0	116	32
	Potrzeba ochrony macierzyństwa				
Liczba rodzin	104	20	30	170	101
	2014				
	Ubóstwo				
Liczba rodzin	0	383	753	195	450
Liczba osób w rodzinach	0	1 048	2 527	433	1 113
	Bezrobocie				
Liczba rodzin	343	551	711	819	414
Liczba osób w rodzinach	1 095	1 590	2 597	2 166	1 037

	Niepełnosprawność				
Liczba rodzin	214	153	118	317	129
Liczba osób w rodzinach	553	402	268	684	286
	Długotrwała lub ciężka choroba				
Liczba rodzin	192	75	43	249	84
Liczba osób w rodzinach	495	193	94	533	176
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych				
Liczba rodzin	124	64	17	159	98
Liczba osób w rodzinach	513	259	79	549	334
	Alkoholizm				
Liczba rodzin	37	10	0	75	31
Liczba osób w rodzinach	78	26	0	113	40
	Potrzeba ochrony macierzyństwa				
Liczba rodzin	88	77	48	167	86

Źródło: Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej

Rys. 1. Liczba osób którym udzielono poszczególnych rodzajów wsparcia w 2014 r.

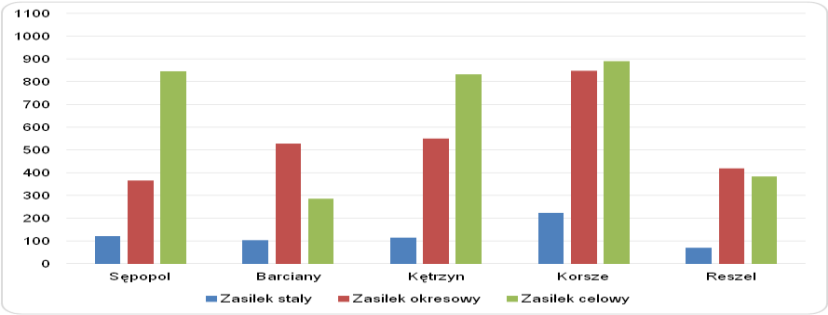

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej

Tab. 11. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityk społecznej w budżecie gmin

Wyszczególnienie	**Sępopol**	**Barciany**	**Kętrzyn**	**Korsze**	**Reszel**
	2012				
Ogółem	7 976 575	7 433 812	9 154 092	11 372 399	6 910 815
w tym w budżecie OPS/PCPR	6 771 648	7 321 043	9 131 629	10 550 743	6 580 079
	2013				
Ogółem	8 189 069	7 788 405	9 546 144	12 295 711	7 174 024
w tym w budżecie OPS/PCPR	7 113 571	7 694 046	9 523 681	11 343 774	6 991 190
	2014				
Ogółem	8 155 202	7 744 776	9 578 081	12 583 279	7 416 653
w tym w budżecie OPS/PCPR	7 302 628	7 680 571	9 555 581	11 698 186	7 276 119

Źródło: Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej

III.6 Wykazanie wewnętrznej spójności LSR

Lokalna Strategia Rozwoju LGD Barcja jest spójna zarówno pod względem przestrzennym jak również pod względem historycznym, kulturowym czy przyrodniczym. Informacje na temat wewnętrznej spójności obszaru LGD zostały opisane w następujących podrozdziałach Diagnozy:

a) III.2 Gospodarka i przedsiębiorczość
b) III.4 Przedstawienie działalności sektora społecznego
c) III.7 Uwarunkowania geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe
d) III.8 Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych

Informacje przedstawione w poszczególnych podrozdziałach pochodzą ze wspólnych ustaleń i wniosków wypracowanych podczas konsultacji społecznych w ramach analizy SWOT.

III.7 Uwarunkowania geograficzne, przyrodnicze historyczne i kulturowe

Krajobraz obszaru LGD Barcja, podobnie jak całość Pojezierza Mazurskiego, został w głównej mierze ukształtowany przez zlodowacenie bałtyckie. Rzeźba powierzchni jest urozmaicona: w części północnej równinna (40-50 m n.p.m.), a w południowej, pagórkowata. Największe wysokości bezwzględne występują w gminie Reszel – nawet 203,2 m n.p.m., a spadki na zboczach wynoszą kilkanaście, miejscami nawet do ponad 20 %. Na całym obszarze występują od powierzchni utwory czwartorzędowe, pokrywając ciągłą warstwą podłoża starsze. Przestrzennie dominują osady ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Miąższość czwartorzędu jest przestrzennie zróżnicowana i na ogół wynosi od kilkudziesięciu do ponad 200 m. Obszar położony jest w części województwa należącej do regionu Pobrzeży Bałtyckich, zajmowanych przez mezoregion Niziny Sępopolskiej. Klimat terenu należy zaliczyć do klimatu pojeziernego, który charakteryzuje się stosunkowo chłodnymi i śnieżnymi zimami oraz późnymi przymrozkami wiosennymi. Okres wegetacji wynosi ok. 200 dni, a na północnym zachodzie skraca się nawet do 170 dni. Przeciętne roczne opady wahają się w okolicach 580 mm. Średnia temperatura roczna wynosi ok. 6,5°C, a średnia temperatura okresu wegetacyjnego ok. 12°C.

Obszar LGD Barcja posiada dobrze rozwinięty system wód powierzchniowych, który należy w całości do dorzecza Pregoły. Większe jeziora zlokalizowane na terenie LGD Barcja obejmują.

- na terenie gminy Barciany: jezioro Arklickie (pow. 58,2 ha)
- na terenie gminy Kętrzyn: jezioro Iławki (pow. 123,4 ha), jezioro Mój (pow. 116,5 ha), jezioro Wersminia (pow. 88,8 ha), jezioro Siercze (pow. 55,4 ha), jezioro Tuchel (pow. 42,7 ha)
- na terenie gminy Korsze: jezioro Tolkowskie (pow. 35,6 ha)
- na terenie gminy Reszel: jezioro Dejnowa (pow. 125,3 ha), jezioro Widryńskie (pow. 124 ha), jezioro Legińskie (pow. 230,0 ha)

O wysokim potencjale biotycznym obszaru świadczy bogactwo krajobrazu, fauny i flory, występowanie licznych chronionych rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a także znaczna ilość obszarów objętych statusem ochrony. Są to:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber – powierzchnia obszaru to 14 363,8 ha położona na terenie gmin: Sępopol, Bisztynek, Korsze, Barciany, Reszel, Kętrzyn i miasta Kętrzyn, Ryn.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn – powierzchnia obszaru to 15 182,9 ha położona na terenie gmin Srokowo, Barciany oraz częściowo Węgorzewo.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich – powierzchnia obszaru to 1 180 ha położona na terenie gmin: Srokowo, Kętrzyn i częściowo Węgorzewo.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich – powierzchnia obszaru to 20 615,9 ha, położona na terenie gminy Reszel.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny – powierzchnia obszaru to 16 429,9 ha, położona na terenie gmin: Lidzbark Warmiński, miasto Lidzbark Warmiński, Dobre Miasto, Bartoszyce, miasto Bartoszyce, Kiwity, Jeziorany, Sępopol i miasto Sępopol.
- Obszary Natura 2000 – na terenie gmin wchodzących w skład LGD Barcja znajduje się 1 obszar specjalnej ochrony ptaków oraz 1 specjalny obszar ochrony siedlisk: Ostoja Warmińska (kod obszaru PLB280015), Gierłoż (kod obszaru PLH280002). Ponadto obszar gminy Barciany jest częścią obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty: Ostoja nad Oświnem (kod obszaru PLH280044) a Gmina Sępopol Torfowisk źródliskowych koło Łabędnika (PLH280047) Pomniki przyrody (gmina Sępopol – 22; gmina Barciany – 41, gmina Kętrzyn – 20, gmina Korsze – 18, gmina Reszel – 8).

Zabytki

Na terenie gmin LGD Barcja istnieje szereg obiektów dziedzictwa kulturowego (architektonicznych, archeologicznych), wpisanych do rejestru Zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także wiele obiektów znajdujących się w wykazie obiektów zabytkowych. Obiekty te jednak są często w złym stanie technicznym i wymagają prac konserwatorskich oraz renowatorskich. Należy podjąć działania mające na celu przeciwdziałania dalszej degradacji obiektów zabytkowych. Wśród najważniejszych zabytków występujących na badanym obszarze wymienić można:

- Sanktuarium Maryjne w Świętej Lipce (gmina Reszel) nazywane barokową perłą architektoniczną.
- Gotycki kościół z XIV w. w Czernikach (gmina Kętrzyn) wybudowany w stylu gotyckim pod koniec XIV w.
- Gotycki kościół farny św. Piotra i Pawła w Reszlu z II-ej połowy XIV w.
- Cerkiew pod wezwaniem Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Korszach. Świątynia zbudowana w latach 1903-1904 jako kościół ewangelicki.
- Gotycki kościół z XIV wieku w Sątocznie (gmina Korsze).

- Kościół katolicki p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego i Matki Bożej Miłosierdzia w Korszach. Kościół zbudowany w stylu neogotyckim w 1903 r., później rozbudowany.
- Kościół filialny p.w. św. Andrzeja Boboli w Gudnikach (gmina Korsze)., konstrukcja mur.-drewn.,
- Kościół w Barcianach. Gotycki jednonawowy kościół pochodzący z XVI wieku.
- Kościół Matki Bożej Ostrobramskiej w Drogoszach (gmina Barciany) wybudowany w XIV w.,
- Gotycki Kościół z XV wieku w Mołtajnach (gmina Barciany). Kościół wybudowany pod koniec XV w.
- Cerkiew greckokatolicka Zaśnięcia Najświętszej Bogurodzicy w Asunach (gmina Barciany).
- Kościół św. Piotra z XIV wieku w Momajnach (gmina Barciany).
- Kościół z XV wieku w Windzie (gmina Barciany).
- Gotycki kościół parafialny w Sępopolu zbudowany w drugiej połowie XIV w.
- Kościół z XIV wieku w Lwowcu (gmina Sępopol) zbudowany w latach 1372-1374.
- Cerkiew greckokatolicka w miejscowości Ostre Bardo (gmina Sępopol).
- Zespół pałacowo-parkowy z XVIII w. w Gierłoży nad jeziorem Siercze (gmina Kętrzyn).
- Zespół pałacowo-parkowy w Nakomidach (gmina Kętrzyn). W latach 1392-96 powstała krzyżacka warownia.
- Gotycki zamek biskupów warmińskich z XIV wieku w Reszlu. Historia zamku reszelskiego sięga połowy XIII wieku i wiąże się z krzyżackim podbojem staropruskiej ziemi zwanej Bartą.
- Baszta z fragmentami murów obronnych w Reszlu. Baszta wzniesiona w latach 1360-1370 została wymurowana z czerwonej cegły i pełniła w przeszłości rolę strażnicy dominującej nad miastem.
- Most gotycki z XIV wieku w Reszlu to osobliwość historyczna Reszla a także kraju.
- Pałac w Prośnie (gmina Korsze) wraz z zespołem parkowym i zabudowaniami gospodarczymi pierwotnie wybudowany w latach 1610-1620.
- Zespół folwarczny w Warnikajmach (gmina Korsze).
- Zamek krzyżacki w Barcianach z XIII wieku. Zamek rozpoczęto budować około 1380 r.
- Zespół pałacowo-parkowy w Drogoszach (gm. Barciany). Budowano go w latach 1710-1714 w stylu barokowym.
- Ratusz w Reszlu. Ratusz odbudowany po pożarze miasta na starych fundamentach w latach 1815-16.
- Ceglany wiatrak typu holenderskiego w Starej Różance (gmina Kętrzyn) wybudowany w XIX wieku.
- Średniowieczny układ urbanistyczny w Reszlu. Reszel jako jedno z niewielu miast w regionie zachował dawny, pochodzący jeszcze ze średniowiecza, układ urbanistyczny. W latach 80-tych XX wieku został wpisany na międzynarodową listę miast zabytkowych ICOMOS – Międzynarodowej Rady Zabytków i Zespołów Zabytkowych, działającej pod patronatem UNESCO.
- Spichlerz w Reszlu z przełomu XVIII/XIX wieku o konstrukcji ryglowej, wypełnionej cegłą tynkowaną.
- Wilczy Szaniec w Gierłoży. Porośnięte lasem ruiny kwatery głównej Adolfa Hiltera.
- Cmentarzyska, grodziska, kurhany starożytne na terenie gminy Korsze i Kętrzyn.
- Muzeum Mazurskie w Owczarni (gmina Kętrzyn) - w XIX- wiecznym budynku pofolwarcznym odtworzono pomieszczenia mieszkalne z drugiej potowy XIX w. i początków XX w.
- Muzeum Znaczków i historii Poczty znajdujące się w zabytkowym XIX wiecznym dworze w Muławkach.

Przy realizacji inwestycji w ramach LSR należy zapewnić ich należytą ochronę wymaganą przepisami prawa, w tym ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami, a także gminnym programem ochrony zabytków.

Turystyka

Warmia i Mazury to region o wybitnych walorach turystycznych i rekreacyjnych, nazywany jest krainą tysiąca jezior. Poza jeziorami kolejnym bogactwem województwa są lasy i puszcze, z licznymi parkami krajobrazowymi, rezerwatami i pomnikami przyrody oraz z żyjącymi dziko zwierzętami. W lesie można spotkać m.in. żubry, łosie i bobry. Region zamieszkują także liczne gatunki ptaków – żyją tu m.in. bociany, łabędzie, kormorany, głuszce i żurawie. Piękno naturalnego krajobrazu dopełniają dobrze zachowane zamki gotyckie, kościoły i zespoły pałacowo-parkowe.

Tab. 12. Turystyczne obiekty noclegowe

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	2014
Sępopol	1	-	-	-
Barciany	-	-	-	-
Kętrzyn	1	1	2	2
Korsze	-	-	-	-
Reszel	4	6	4	3

Źródło: GUS

Na obszarze LGD działają 23 gospodarstwa agroturystyczne: 14 w gm. Kętrzyn, 8 w gm. Reszel i 1 w gm. Sępopol. Podczas dyskusji w trakcie spotkań czy warsztatów SWOT, podkreślano duży potencjał regionu, jednocześnie wskazywano na brak systematycznej promocji badanego obszaru. Słabą stroną jest również niedostatecznie rozwinięta baza turystyczna i agroturystyczna wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Niska jakość usług okołoturystycznych oraz słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna wpływa niewątpliwie na brak turystów. Do atutów obszaru LGD Barcja zaliczyć można fakt, iż znajduje się tu szereg obiektów architektury sakralnej i obronnej, zalesione obszary sprzyjają turystyce pieszej i rowerowej, małe natężenie ruchu turystycznego sprzyja wypoczynkowi w ciszy i spokoju. Jest to zatem doskonałe miejsce wypoczynku nie tylko dla turystów, ale także dla osób będących w wieku emerytalnym, które cenią sobie ciszę. Rozwój turystyki blokuje za to m.in. słaba jakość wewnętrznej sieci dróg, niewystarczająco rozwinięta baza sportowa, rekreacyjna, wypoczynkowa i kulturalna, słaba promocja regionu, fakt, iż znaczna część obiektów zabytkowych znajduje się z zaniedbanym stanie, czy braki w infrastrukturze okołoturystycznej. Odpowiednia, spójna promocja regionu, właściwy dobór kanałów dystrybucji, kreowanie produktów turystycznych, dbałość o zabytki mogą przyczynić się do rozwoju turystyki na obszarze LGD .
Wydaje się, że w najbliższych latach do rozwoju turystyki przyczynić mogłoby się wspieranie projektów dotyczących poprawy stanu bazy okołoturystycznej. To właśnie ona ma często największy wpływ na podejmowanie przez turystów decyzji o wyjeździe w dane miejsce. Infrastruktura okołoturystyczna to przede wszystkim szlaki turystyczne, usługi przewodnickie, ośrodki sportowo - rekreacyjne, punkty informacji turystycznej i inne obiekty, które ułatwiają pobyt turysty w danym regionie. Walorem badanego obszaru są liczne ścieżki edukacyjne, dydaktyczne oraz wioski tematyczne. Elementem przyciągającym turystów mogą być też różnego rodzaju imprezy kulturalne i artystyczne. Udział w imprezie połączony ze skuteczną promocją, czy ofertą pakietów pobytowych może być skutecznym narzędziem, który przyciąganie turystów. Turystyka na obszarze LGD Barcja charakteryzuje się sezonowością. Turyści przyjeżdżają na Warmię i Mazury przeważanie w okresie od maja do września. Wiąże się to z okresem wakacyjno -urlopowym i dogodnymi warunkami pogodowymi. Kalendarz imprez odbywających się poza sezonem może decydować o wydłużeniu sezonu turystycznego na obszarze LGD. Wskaźnik Schneidera w województwie warmińsko-mazurskim regularnie rośnie i w latach 2010-2014 osiągał następujące wartości: 62,62; 66,86; 68,12; 72,73; 76,26.

III.8 Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych

Od kilku lat można zauważyć wzrost zainteresowania lokalnymi, regionalnymi bądź tradycyjnymi produktami. W przeciwieństwie do produktów wytwarzanych na masową skalę, kuszą one niepowtarzalnym charakterem, smakiem, jakością, tradycyjną recepturą. Ludzie coraz częściej zwracają się ku produktom lokalnym, regionalnym oraz tradycyjnym. Coraz częściej chcą podkreślać swoją przynależność do „małej ojczyzny" m.in. poprzez podtrzymywanie tradycji, promowanie własnej kultury i oryginalności regionu, zachowywanie dziedzictwa kulinarnego. Produkty lokalne, regionalne i tradycyjne są szansą dla małych miejscowości na rozwój infrastruktury lokalnej, poprawę sytuacji finansowej mieszkańców. Są również atrakcją dla konsumentów i turystów a przyciągając ich do regionu zapoznają z kulturą, rozwijają turystykę i budują wizerunek regionu.

Lokalna Grupa Działania „Barcja" posiada bogate dziedzictwo kulturowe, co wynika z położenia gmin na granicy Warmii i Mazur. Jednocześnie jako słabą stronę wskazuje się niską tożsamość kulturową. Bez wątpienia obszar LGD jest miejscem bogatym w tradycje, zwyczaje i obrzędy a wiedzę o nich przekazuje się z pokolenia na pokolenie. Można to wykorzystać chociażby poprzez promowanie unikalnych produktów zarówno w naszym kraju jak i za granicą. Dlatego też tworząc LSR LGD „Barcja" uwzględniła projekty mające na celu wzmocnienie tożsamości kulturowej z regionem oraz działania integrujące i promujące dziedzictwo kulturowe. Należy bowiem wykorzystać szerokie możliwości wykorzystania kulinarnych produktów lokalnych takich jak: chleb, miód, makarony, wędliny czy dziczyzna. Na obszarze LGD „Barcja" szczególnie rozwinięta jest branża pszczelarska, której produkty są wpisane na listę produktów tradycyjnych województwa. Ponadto wiele podmiotów zajmujących się wytwarzaniem produktów lokalnych należy do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego „Warmii, Mazur i Powiśla". Wybrane produkty objęte siecią to: miody, pieczywo, makaron, mąka i wędliny. W ramach poprzedniej perspektywy finansowej zrealizowany został projekt współpracy promujący produkty tradycyjne na obszarze 2 województw. LGD Barcja szczególną uwagę zwróciła na potrawy typowo mazurskie: Dzyndzałki z hreczką i skrzeczkami, Karmuszka, Kartoflanka po wschodnioprusku, pierogi mazurskie, a także grochówkę a'la Korsze, która jest historycznie związana z ważnym węzłem kolejowym.

Promocja i sprzedaż produktów objętych siecią odbywa się zazwyczaj w formie indywidualnej. Brak jest wspólnego systemu sprzedaży i promocji tych produktów na obszarze LGD. Sprzedaż odbywa się w wyspecjalizowanych sklepach i siedzibach producentów, którzy chętnie biorą udział w wszelkiego rodzaju targach związanych z promocją produktów spożywczych.

III.9 Rolnictwo

Na terenie funkcjonowania LGD Barcja rolnictwo pełni znaczącą rolę, a gleby są urodzajne. W trakcie prac nad analizą SWOT wskazywano na niewystarczająco rozwinięte lokalne przetwórstwo rolne, wysokie koszty odrolnienia

gruntów oraz trudności producentów ze zbytem produktów rolnych. Należy zatem umożliwić rolnikom włączenie się do regionalnych, krajowych i zagranicznych grup producenckich. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego (statystyka nie dysponuje danymi z bieżącej sprawozdawczości na tak niskim poziomie agregacji jakim jest gmina) na terenie LGD Barcja w 2010 r. było 2 665 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni wynoszącej 85,1 tys. ha. Największa ich liczba skupiała się w gminie Sępopol (25,5% ogółu gospodarstw na terenie LGD Barcja), najmniej gospodarstw funkcjonowało w gminie Korsze (16,6% ogółu gospodarstw na terenie LGD Barcja). W strukturze obszarowej na terenie LGD Barcja przeważały gospodarstwa do 10 ha, które stanowiły 57% wszystkich gospodarstw. Średnia powierzchnia jednego gospodarstwa rolnego na terenie LGD Barcja wahała się od 23,9 ha w gminie Korsze do 50,3 w gminie Barciany (w woj. warmińsko-mazurskim – 19,2 ha).

Tab. 13. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych

Wyszczególnienie	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel	LGD Barcja
ogółem	679	576	509	442	459	2 665
do 1 ha włącznie	257	170	109	137	99	772
1 - 5 ha	128	75	136	69	100	508
5 - 10 ha	55	38	51	37	60	241
10 -15 ha	61	62	50	52	50	275
15 ha i więcej	178	231	163	147	150	869

Źródło: GUS, dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Tab. 14. Liczba gospodarstw rolnych

Wyszczególnienie	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel	LGD Barcja
grunty ogółem	679	576	509	442	459	2 665
użytki rolne ogółem	676	571	508	442	457	2 654
użytki rolne w dobrej kulturze	664	453	450	436	369	2 372
pod zasiewami	434	433	312	283	295	1 757
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	42	6	38	33	51	170
uprawy trwałe	49	32	53	155	41	330
sady ogółem	47	31	51	154	40	323
ogrody przydomowe	403	147	147	177	48	922
łąki trwałe	290	230	249	195	237	1 201
pastwiska trwałe	141	210	127	86	120	684
pozostałe użytki rolne	104	132	122	93	143	594
lasy i grunty leśne	186	133	177	117	112	725
pozostałe grunty	577	443	425	296	409	2 150

Źródło: GUS, dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Tab. 15. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych (tys. ha)

	Sępopol	Barciany	Kętrzyn	Korsze	Reszel	LGD Barcja
grunty ogółem	16,8	29,0	16,1	10,6	12,6	85,1
użytki rolne ogółem	15,9	27,2	14,6	10,0	10,7	78,4
użytki rolne w dobrej kulturze	13,6	26,4	14,4	9,9	10,2	74,4
pod zasiewami	11,1	21,5	10,2	8,0	5,8	56,6
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	0,2	0,0	0,9	0,1	0,5	1,7
uprawy trwałe	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,5
sady ogółem	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,5
ogrody przydomowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1

łąki trwałe	1,5	2,5	2,0	1,1	2,1	9,1
pastwiska trwałe	0,7	2,3	1,1	0,6	1,7	6,4
pozostałe użytki rolne	2,3	0,8	0,3	0,1	0,5	3,9
lasy i grunty leśne	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	2,0
pozostałe grunty	0,5	1,4	1,0	0,3	1,6	4,7

Źródło: GUS, dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Na terenie LGD Barcja uprawiane są głównie zboża i ziemniaki. Rzepak i rzepik uprawiane są w mniejszej liczbie gospodarstw, natomiast powierzchnia ich uprawy jest znacząca.

Tab. 16. Średnia powierzchnia w gospodarstwach rolnych (ha)

Wyszczególnienie	grunty ogółem	użytki rolne ogółem	użytki rolne w dobrej kulturze
Sępopol	24,7	23,3	20,0
Barciany	50,3	47,1	45,7
Kętrzyn	31,6	28,8	28,2
Korsze	23,9	22,6	22,4
Reszel	27,5	23,3	22,3
LGD Barcja	31,6	29,0	27,7
woj. warmińsko-mazurskie	19,2	16,6	15,4

Źródło: GUS, dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Tab. 17. Gospodarstwa indywidualne prowadzące działalność rolniczą według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z:			
		działalności rolniczej	pracy najemnej	działalności pozarolniczej	emerytury i renty
Sępopol	673	248	145	11	68
Sępopol - miasto	92	23	34	#	#
Sępopol - obszar wiejski	581	225	111	#	#
Barciany	456	301	92	11	30
Kętrzyn	447	174	80	58	86
Korsze	433	221	156	13	34
Korsze - miasto	36	15	8	7	3
Korsze - obszar wiejski	397	206	148	6	31
Reszel	367	163	91	38	40
Reszel - miasto	22	4	7	3	7
Reszel - obszar wiejski	345	159	84	35	33

(#) – dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej

Źródło: GUS, dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Tab. 18. Gospodarstwa indywidualne według odsetka zużycia wartości końcowej produkcji rolniczej w gospodarstwie domowym z użytkownikiem gospodarstwa rolnego

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą		
		razem	Gospodarstwa domowe zużywające 50% i mniej wartości końcowej produkcji rolniczej gospodarstwa rolnego	Gospodarstwa domowe zużywające więcej niż 50% wartości końcowej produkcji rolniczej gospodarstwa rolnego
Sępopol	679	673	371	302
Sępopol - obszar wiejski	585	581	318	263
Sępopol - miasto	94	92	53	39
Barciany	574	456	339	117
Kętrzyn	505	447	334	113
Korsze	439	433	312	121
Korsze - obszar wiejski	402	397	#	#
Korsze - miasto	37	36	#	#
Reszel	454	367	316	51
Reszel - obszar wiejski	432	345	297	48
Reszel - miasto	22	22	19	3

(#) – dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej

Źródło: GUS, dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

W okresie programowania 2007-2013 cała gmina Reszel oraz jeden obręb z gminy Sępopol były zaliczone do terenów o niekorzystnych warunkach gospodarowania - ONW nizinne strefa I (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2009 r., Dz. U. Nr 40 poz. 329, z późn. zm.).

III.10 Potencjał demograficzny i gospodarczy

Ludność

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. łącznie obszar LGD Barcja zamieszkiwało 39,7 tys. osób. Liczba ludności obszaru objętego diagnozą w latach 2010-2014 stopniowo spadała i w 2014 r. w stosunku do 2010 r. była ona o 3,0% niższa. Analizując przestrzenne rozmieszczenie ludności na terenach objętych zakresem działania LGD Barcja odnotowano, iż w 2014 r. największy odsetek ludności mieszkał w gminie Korsze – prawie 26,0% ludności obszaru objętego diagnozą (Rys. 2). Na obszarze gmin LGD Barcja są trzy ośrodki miejskie: Sępopol (2 013 mieszkańców), Korsze (4 514 mieszkańców) oraz Reszel (4 753 mieszkańców). W 2014 r. ogółem w miastach na terenie LGD Barcja mieszkało 11 280 osób. Udział mieszkańców miast w ludności ogółem, określany jako współczynnik urbanizacji wynosił 27,6%. W badaniach demograficznych najczęściej wyróżnianymi cechami populacji jest płeć i wiek. Do szczegółowych analiz ludności według tych cech wykorzystuje się piramidę wieku, która pozwala opisać zmiany zachodzące w procesach demograficznych, w tym zjawisko starzenia się społeczeństwa. Ocena rozkładu wiekowego dostarcza więc wielu informacji o kondycji populacji.

Rys. 2. Liczba ludności w 2014 r.

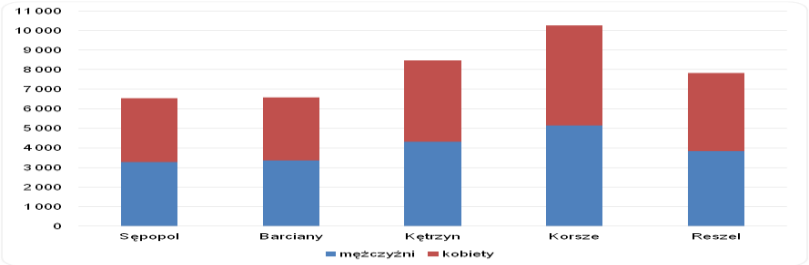

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeciętna **gęstość zaludnienia** na terenie LGD Barcja w 2014 r. wynosiła 32 osoby na km^2 i była znacznie niższa niż ta sama wartość dla województwa warmińsko-mazurskiego, gdzie kształtowała się na poziomie 60. Wartość tego wskaźnika była zróżnicowana terytorialnie i w 2014 r. wahała się od 44 osób na 1 km^2 w gminie Reszel do 22 osób na 1 km^2 w gminie Barciany. Niska gęstość zaludnienia wpływa niekorzystnie na budowę infrastruktury społecznej.

Tab. 19. Gęstość zaludnienia (osoby/km^2)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Sępopol	28	27	27	27	27
Sępopol - miasto	460	455	452	443	435
Sępopol - obszar wiejski	19	19	19	19	19
Barciany	23	23	23	23	22
Kętrzyn	30	30	30	30	30
Korsze	42	42	42	42	41
Korsze - miasto	1153	1146	1141	1138	1120
Korsze - obszar wiejski	24	24	24	24	23
Reszel	46	46	45	44	44
Reszel - miasto	1309	1292	1282	1261	1244
Reszel - obszar wiejski	18	18	18	18	18
woj. warmińsko-mazurskie	60	60	60	60	60

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W strukturze ludności mieszkającej na obszarze LGD, na terenie w 1 gminie (Reszel) liczba kobiet przewyższała liczbę mężczyzn, w 3 gminach liczba mężczyzn przewyższała liczbę kobiet (Sępopol, Barciany, Kętrzyn), natomiast w gminie Korsze liczba kobiet była równa liczbie mężczyzn.

Tab. 20. Kobiety na 100 mężczyzn

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Sępopol	101	100	99	98	99
Sępopol - miasto	107	106	106	103	105
Sępopol - obszar wiejski	98	97	96	96	97
Barciany	96	96	96	96	96
Kętrzyn	96	96	96	96	96
Korsze	100	101	100	100	100
Korsze - miasto	105	105	104	104	103
Korsze - obszar wiejski	97	98	97	96	97
Reszel	105	105	105	105	104
Reszel - miasto	109	109	109	110	109
Reszel - obszar wiejski	99	99	99	98	97
woj. warmińsko-mazurskie	104	104	104	104	104

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Wyodrębniając określone grupy wiekowe można kierować się cechami ekonomicznymi i stosować podział **ludności według ekonomicznych grup wieku**, wyróżniając ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), produkcyjnym (mężczyźni – 18-64 lat; kobiety – 18-59 lat) i poprodukcyjnym (mężczyźni – 65 lat i więcej; kobiety – 60 lat i więcej).

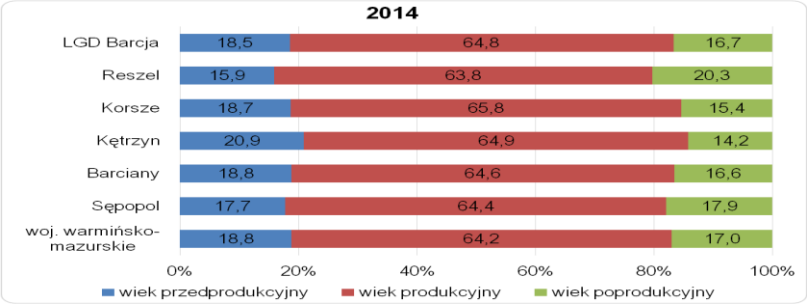

Rys 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie obszaru LGD Barcja ludność w wieku przedprodukcyjnym w 2014 r. stanowiła 18,5% ogółu populacji mieszkającej na tym terenie (w woj. warmińsko-mazurskim – 18,8%), w wieku produkcyjnym 64,8% (w woj. warmińsko-mazurskim – 64,2%), a w wieku poprodukcyjnym 16,7% (w woj. warmińsko-mazurskim – 17,0%). W porównaniu do 2010 r. zanotowano spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, a wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Liczba ludności w wieku produkcyjnym pozostała praktycznie na tym samym poziomie.

ROZDZIAŁ IV ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to popularna technika analityczna – często stosowana na początkowym etapie planowania strategicznego. W przypadku planowania rozwoju obszaru objętego działalnością LGD, zastosowanie SWOT pozwala na identyfikację kluczowych atutów i słabości obszaru oraz na skonfrontowaniu ich z aktualnymi i przyszłymi szansami i zagrożeniami.
Podczas warsztatów SWOT zidentyfikowano i usystematyzowano informacje dotyczące obszaru LGD w czterech grupach:
Czynniki wewnętrzne pozytywne – *silne strony, atuty danego obszaru. Cechy wyróżniające obszar LSR od innych obszarów*
Czynniki wewnętrzne negatywne – *słabe strony danego obszaru, będące konsekwencją ograniczeń zasobów*
Czynniki zewnętrzne pozytywne – *szanse, korzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym danego obszaru, które właściwie wykorzystane mogą stanowić impuls rozwojowy*
Czynniki zewnętrzne negatywne – *zagrożenia, niekorzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym, które mogą być barierą dla rozwoju obszaru*
Warsztaty SWOT zorganizowane w każdej Gminie należącej do LGD „Barcja" miały charakter otwarty. Uczestniczyło w nich 60 osób - przedstawiciele wszystkich czterech sektorów współdziałających w ramach LGD (społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców).
Wyniki analizy SWOT, przede wszystkim w części dotyczącej problemów obszaru LGD, zostały również zweryfikowane w badaniu ankietowym.

Mocne Strony (S)	Odniesienie do diagnozy	Słabe Strony (W)	Odniesienie do diagnozy
Szerokie możliwości do rozwoju turystyki kwalifikowanej (miękkiej) a. Szlaki rowerowe b. Turystyka konna c. Spływy kajakowe	III.7. III.1.	Słabo rozwinięta baza turystyczna oraz agroturystyczna wraz z infrastrukturą towarzyszącą a. Słaba baza noclegowa i gastronomiczna b. Brak turystów c. Niska jakość usług okołoturystycznych Niezagospodarowanie terenów	III.7.
Położenie obszaru objętego LSR na terenie o bogatych walorach turystycznych i rekreacyjnych	III.7.	Niewystarczająco rozwinięta baza sportowa, rekreacyjna, wypoczynkowa i kulturalna	III.7.
Szerokie możliwości wykorzystania kulinarnych produktów lokalnych (chleb, miód, wysokiej jakości mąka, miód, makarony, wędliny, dziczyzna).	III.8.	Niszczejące obiekty zabytkowe oraz brak działań przeciwdziałających ich degradacji	III.7.

Duża ilość terenów do zagospodarowania	III.3.	Trudna sytuacja na rynku pracy a. Niskie zarobki b. Słabe kwalifikacje, niski poziom wykształcenia c. Długotrwale bezrobotni (rozbudowany system zasiłków socjalnych) d. Mała liczba przedsiębiorców oferujących pracę poza rolnictwem	III.1.
Działające zespoły ludowe	III.4.	Brak kapitału na rozwój przedsiębiorczości	III.3.
Kraina dla seniora - miejsce na spędzenie emerytury	III.7.	Brak systematycznej promocji regionu	III.7.
Coraz aktywniejsze organizacje pozarządowe	III.4.	Niska tożsamości kulturowej	III.8.
Mocne rolnictwo	III.9.	Słaba integracja mieszkańców i środowiska biznesowego	III.4.
		Niewielka liczba liderów, brak wsparcia dla działaczy społecznych	III.4.
		Niewystarczająca świadomość społeczna mieszkańców w zakresie ekologii i ochrony środowiska	III.7.
		Niedostateczna liczba rozwijających się mikro i małych przedsiębiorstw	III.3.
		Brak powstających miejsc pracy	III.3.
		Brak obiektów zbytu produktów i usług lokalnych	III.8.
		Niewystarczająco rozwinięte lokalne przetwórstwo rolne	III.9.
		Niskie zasoby finansowe mieszkańców na rozwój przedsiębiorczości	III.3.
Szanse (O)	**Odniesienie do diagnozy**	**Zagrożenia (T)**	**Odniesienie do diagnozy**
Region atrakcyjny turystycznie: a. Zróżnicowane ukształtowanie terenu b. Zasoby naturalne (ciągi rzek, lasy) c. Produkty lokalne	III.7.	Zmiany demograficzne (emigracja zarobkowa, starzenie się społeczeństwa)	III.10.
Walory edukacyjne regionu: d. Ścieżki dydaktyczne e. Oferta edukacyjna dla szkół spoza regionu f. Wioski tematyczne	III.7.	Problem z budową infrastruktury społecznej (niska gęstość zaludnienia = wysokie koszty)	III.10.
Rozwój przedsiębiorczości i ekonomii społecznej	III.3.	Wysokie koszty odrolnienia gruntów (gleby klasy III)	III.19.
Dziedzictwo kulturowe – granica Warmii i Mazur	III.8.	Trudności w pozyskiwaniu kapitału na inwestycje	III.3.
Bliskość Krainy Wielkich Jezior Mazurskich	III.7.	Niskie kwalifikacje pracowników.	III.1.
Infrastruktura sportowa (orliki w każdej gminie)	III.4.	Ograniczenia wynikające z ochrony przyrody (np. Natura 2000).	III.3.
Wspieranie i promowanie aktywności społecznej	III.4.	Brak współpracy pomiędzy przedsiębiorcami	III.3.
Włączenie się rolników do regionalnych, krajowych i zagranicznych grup producenckich	III.9.	Trudności producentów rolnych ze zbytem produktów rolnych	III.9.
Edukacja społeczeństwa w zakresie przedsiębiorczości	III.3.	Biurokracja i związane z nią trudności w pozyskiwaniu środków finansowych (dotacje, kredyty)	III.3.

	Wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej	III.3.

W ramach przeprowadzonych badań mieszkańcy podkreślali atrakcyjność turystyczną terenów LGD Barcja. Dodatkowo w ramach dyskusji o mocnych stronach zwrócono uwagę na walory edukacyjne regionu, rozwój organizacji społecznych, coraz lepszą sytuację w kontekście polityki senioralnej i projektów adresowanych do najstarszych mieszkańców (domy opieki dla seniorów), czy działających zespołów ludowych.

W trakcie badań zwracano uwagę na poprawę stanu infrastruktury sportowej. O ile w SWOT zawartym w LSR zagadnienie to było traktowane jako słaba strona obszaru LGD, o tyle w badaniach przeprowadzonych w ramach niniejszego projektu mieszkańcy zwracali uwagę na poprawę stanu infrastruktury sportowej. Ponad 61% mieszkańców dostrzega poprawę sytuacji w zakresie budowy i modernizacji obiektów sportowych i większość z nich jest zadowolona z obecnego stanu. W trakcie warsztatów SWOT jako mocną stronę wymieniano możliwość organizacji na terenie LGD imprez sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.

W kontekście szans dotyczących obszaru LGD zwrócono uwagę na niskie ceny terenów budowlanych oraz stosunkowo tanią siłę roboczą. W ramach dyskusji na temat słabych stron zwracano uwagę na brak tożsamości kulturowej mieszkańców obszaru LGD. Nie potwierdzają tego badania ankietowe, gdzie ponad 93% mieszkańców odpowiedziało, iż czuje się związana z regionem LGD.

Kolejnym punktem, który został poruszony w trakcie dyskusji o słabych stronach, a który nie był uwzględniony w SWOT, była niewielka liczba liderów i brak wsparcia dla działaczy społecznych.

W temacie „Zagrożeń" mieszkańcy dostrzegają problem z budową infrastruktury społecznej wynikający z niskiej gęstości zaludnienia. W trakcie dyskusji z mieszkańcami podkreślano także zagrożenie wynikające z wysokich kosztów odrolnienia gruntów

ROZDZIAŁ V CELE I WSKAŹNIKI

V.1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru

Jedną z głównych cech odróżniających LSR od innych strategii jest to, że nie dotyczy ona całego spektrum rozwoju danego obszaru, lecz skupia się na określonych obszarach strategicznych, kluczowych z punktu widzenia lokalnych uwarunkowań i możliwości realizacji przedsięwzięć w ramach Programu Leader.

Opracowanie celów strategicznych oraz wskaźników je mierzących, możliwe było dzięki dużemu zaangażowaniu różnych środowisk lokalnych, na różnych etapach pracy nad przygotowaniem LSR.

Pierwszym krokiem do konstrukcji celów Lokalnej Strategii Rozwoju było przeprowadzenie badania ilościowego ankietowego wśród mieszkańców obszaru. Celem przeprowadzonego badania było poznanie problemów i oczekiwań różnych grup społecznych, zamieszkujących poszczególne gminy, wchodzące w skład LGD „Barcja". W badaniu wzięło udział 146 respondentów. Respondenci dokonali oceny istotnych z punktu widzenia społecznego problemów występujących na terenie objętym LSR oraz określili stopień zadowolenia z funkcjonowania swojej gminy w takich obszarach jak przykładowo: edukacja, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, turystyka czy tradycje regionalne. Opinie ankietowanych stały się podstawą sporządzenia diagnozy obszaru LGD „Barcja" oraz analizy SWOT. Kolejnym etapem prac nad określeniem celów i wskaźników były konsultacje ze społecznością lokalną, przeprowadzone we wrześniu 2015 roku w każdej gminie wchodzącej w skład LGD. W wyniku konsultacji z mieszkańcami powstała szczegółowa analiza SWOT, która w powiązaniu z diagnozą społeczno-gospodarczą pozwoliła na wyodrębnienie najważniejszych problemów i wyzwań, które mogłyby zostać zniwelowane dzięki środkom z PROW 2014-2020. Ostatnim etapem prac nad sformułowaniem celów ogólnych, celów szczegółowych oraz wskaźników mierzących poszczególne cele były warsztaty i spotkania Grupy Roboczej, której członkowie na bazie wypracowanych z mieszkańcami celów, opracowali propozycję poszczególnych wskaźników oddziaływania, rezultatu i produktu.

W efekcie wyznaczone kierunki rozwoju strategicznego wynikają z lokalnych uwarunkowań, stanowią wizję rozwoju obszaru LGD reprezentantów sektora społecznego, publicznego i gospodarczego, dzięki czemu stanowią konsensus interesów całego społeczeństwa lokalnego. Wpływa to na synergię podejmowanych przedsięwzięć, przyczyniających się poprzez swój interdyscyplinarny charakter do stymulowania i rozwoju w różnych sferach życia obszaru objętego LSR, w tym gospodarczej, społecznej, środowiskowej, infrastrukturalnej i innych.

<table>
<tr><td colspan="5">LGD Barcja chroni środowisko naturalne, dba o zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz tworzy warunki do rozwoju i poprawy jakości życia dla mieszkańców i turystów</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cel ogólny I: Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych</td><td>Cel ogólny II: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD</td></tr>
<tr><td colspan="2">Cel szczegółowy I.1: Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów</td><td colspan="2">Cel szczegółowy I.2: Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego</td><td>Cel szczegółowy II.1: Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej</td></tr>
<tr><td>Przedsięwzięcie I: Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej</td><td>Przedsięwzięcie II: Zachowanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego</td><td>Przedsięwzięcie III: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR</td><td>Przedsięwzięcie IV: Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych</td><td>Przedsięwzięcie V: Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań</td></tr>
</table>

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe uwarunkowania wyznaczono następujące cele ogólne do realizacji:

- **CEL OGÓLNY I:** ***REWITALIZACJA I WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO W UWZGLĘDNIENIEM GRUP DEFAWORYZOWANYCH***
- **CEL OGÓLNY II: ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD**

Cel ogólny I

Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego w uwzględnieniem grup defaworyzowanych

Społeczność lokalna wyznaczyła ten cel na podstawie analizy związanej ze: środowiskiem naturalnym oraz cennymi zasobami kulturalnymi kulturowymi i naturalnymi występującymi na obszarze LGD.
Na terenie Stowarzyszenia istnieją rezerwaty przyrody, obszary chronione, a także interesujące obiekty dziedzictwa kulturowego. Cel ten wynika również ze zidentyfikowanej niskiej jakości życia ludności terenów LGD, marazmu i zniechęcenia, niskiej aktywności społecznej mieszkańców, a z drugiej strony przeciwstawnie z: bogatej tradycji i kultury tych obszarów, regionalnych potraw i wielu innych walorów. Poprzez rewitalizację społeczną, należy rozumieć wszelkie działania zarówno inwestycyjne, jak i miękkie, które polepszą jakość życia mieszkańców.
Celem szczegółowym I.1 jest ***Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów***.
Celem szczegółowym I.2 ***jest Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego***
Zakłada się, że realizacja celów szczegółowych zostanie dofinansowana ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.
Aktywność lokalnych społeczności będzie stymulowana poprzez szereg działań aktywizujących (zwłaszcza społeczności marginalizowane, wykluczone) oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi lokalnemu kierowanemu przez społeczność.
W ramach tego celów szczegółowych zaplanowano realizację następujących przedsięwzięć:

PRZEDSIĘWZIĘCIE I: ***Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej***
PRZEDSIĘWZIĘCIE II: ***Zachowanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego***
PRZEDSIĘWZIĘCIE III: ***Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR***
PRZEDSIĘWZIĘCIE IV: ***Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych***

Cel ogólny II
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD

Cel ogólny II - został zdefiniowany na podstawie diagnozy i analizy SWOT, dane dotyczące niskiego wskaźnika przedsiębiorczości na terenie LGD, wysokiego wskaźnika bezrobocia, niskiego poziomu wykształcenia lokalnego społeczeństwa, wysokiego ujemnego salda migracji, wysokiego udziału społeczeństwa rolniczego na terenie LGD oraz potencjału branży rolno-spożywczej.

Celem szczegółowym II.1 jest ***Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej***

Zakłada się, że realizacja celu szczegółowego zostanie dofinansowana ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

W ramach tego celu szczegółowego zaplanowano realizację następujących przedsięwzięć:

PRZEDSIĘWZIĘCIE V: ***Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań***

Poniższa tabela prezentuje cele ogólne, cele szczegółowe oraz przedsięwzięcia w powiązaniu z analizą SWOT i diagnozą obszaru:

Zidentyfikowany problem/wyzwanie społeczno-ekonomiczne	Odniesienie do diagnozy	Cele ogólne	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty
1.Niewystarczająco rozwinięta baza turystyczna i agroturystyczna 2.Niewystarczająco rozwinięta baza sportowa, rekreacyjna, wypoczynkowa i kulturalna 3.Położenie obszaru objętego LSR na terenie o bogatych walorach turystycznych i rekreacyjnych	Rozdział III.7	***CEL OGÓLNY I*** ***Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych***	***CEL SZCZEGÓŁOWY I.1*** ***Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów***	***PRZEDSIĘWZIĘCIE I*** ***Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej***	1.Liczba nowych, przebudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów pełniących funkcję kulturalno-społeczną – 7 2.Liczba nowych, przebudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub sportowej – 3 3. Liczba zagospodarowanych przestrzeni publicznych – 2 4.Liczba utworzonych, zmodernizowanych i oznakowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych- 3	*1. Do 2023 r. wzrost liczby osób korzystających z nowych, przebudowanych, wyremontowanych oraz wyposażonych obiektów publicznej infrastruktury o5 %* *1.Liczba osób korzystających z utworzonych, zmodernizowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych - 500* *2.Liczba osób korzystających z nowych, zmodernizowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, agroturystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub kulturalnej- 1000*
4.Niszczejące obiekty zabytkowe oraz brak działań przeciwdziałających ich degradacji 5.Niska tożsamość kulturowa	Rozdział III.7			***PRZEDSIĘWZIĘCIE II*** ***Zachowanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego***	***1.***Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim – 2 2. Liczba utworzonych, odnowionych lub wyposażonych obiektów dziedzictwa kulturowego – 2 3. Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR – 1	2.Liczba osób korzystających ze zmodernizowanych obiektów zabytkowych 1000 2.Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: -przyrodnicze -kulturowe -historyczne -turystyczne -produkty lokalne- 6
6.Działające zespoły ludowe 7.Coraz aktywniejsze organizacje pozarządowe	Rozdział III.4					
8. Niewystarczająca świadomość społeczna mieszkańców w zakresie ekologii, ochrony środowiska	Rozdział III.7.		***CEL SZCZEGÓŁOWY I.2.*** ***Wzrost aktywności społeczności lokalnej i***	***PRZEDSIĘWZIĘCIE III*** ***Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym***	1.Liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych – 4. 2.Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z	1.Do 2023 r. Liczba uczestników wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem – 300 2. Do 2023 r. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych,

Komentarz [MG1]: Zwiększono o 1 grant, było 3

9.Słaba integracja mieszkańców i środowiska biznesowego 10.Niewielka liczba liderów wiejskich, brak wsparcia dla działaczy społecznych 11.Coraz aktywniejsze organizacje pozarządowe	Rozdział III.4.		***integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego***	***grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR***	mieszkańcami – 10 3.Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa – 80 4.Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD- 93 5.Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD-120	które zdobyły wiedzę o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach PROW – 120 3. *Do 2023 r. Liczba podmiotów otrzymujących wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD – 50*
12.Brak systematycznej promocji regionu	Rozdział III.7			***PRZEDSIĘWZIĘCIE IV*** ***Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych***	1.Liczba wydarzeń promujących obszar LGD, w tym produkty i usługi lokalne - 20 2. Liczba wydanych publikacji promujących lokalne zasoby- 16 3 .Liczba przygotowanych projektów współpracy - 1	1. Do 2023 r. liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które wzięły udział w wydarzeniach promujących obszar LGD – 150 2.Liczba odbiorców publikacji dotyczących promocji walorów obszaru LGD - 10000 3.Liczba wypromowanych produktów/usług lokalnych 10
13.Wykorzystanie kulinarnych produktów lokalnych (chleb, miód, wysokiej jakości mąka, wędliny, dziczyzna itp.)	Rozdział III.8					
14.Trudna sytuacja na rynku pracy 15.Mała liczba przedsiębiorców oferujących pracę poza rolnictwem 16.Brak kapitału na rozwój przedsiębiorczości 17.Niedostateczna liczba rozwijających się mikro i małych przedsiębiorstw 18.Brak powstających miejsc pracy	Rozdział III.3	**CEL OGÓLNY II** ***ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD***	**CEL SZCZEGÓŁOWY II.1.** ***Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej***	***PRZEDSIĘWZIĘCIE V*** ***Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań***	1.Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa - 16 2.Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa lub podnoszących kompetencje pracodawców i ich pracowników - 12	1.Liczba utworzonych i utrzymanych miejsc pracy - 28 2.Liczba osób, które nabyły nowe umiejętności i kompetencje - 5 4. Liczba wypromowanych przedsiębiorstw - 2

Komentarz [D4]: Było 23

Komentarz [D2]: Było 13

Komentarz [D3]: Było 10

Powyższe zestawienie analizy SWOT i danych wynikających z diagnozy obszaru LGD z założonymi w LSR celami dowodzi, że cele LSR oraz przedsięwzięcia służące ich realizacji wywodzą się ze specyficznych uwarunkowań obszaru LGD zidentyfikowanych w diagnozie i wyróżnionych w analizie SWOT. Wskazuje to na adekwatność i logikę planowania strategicznego w niniejszym dokumencie. Skorelowanie polityki rozwoju LGD w przyszłości, w tym przedsięwzięć i celów LSR, z diagnozą oraz analizą SWOT i wynikającymi z nich kluczowymi, specyficznymi elementami będzie rzutowało na trafną i efektywną realizację LSR oraz zdynamizowanie rozwoju obszaru LGD.

V.2. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR

Zakłada się, że realizacja celów ogólnych, celów szczegółowych oraz przedsięwzięć zostanie dofinansowana ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Zidentyfikowane na podstawie analizy SWOT potrzeby będą realizowane poprzez działania wpisujące się w priorytety rozwoju obszarów wiejskich określone w rozporządzeniu EFRROW.

Głównym celem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.
Cel ogólny I – Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych

- ***1A) Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju bazy wiedzy na obszarach wiejskich*** *- Ze względu na niski poziom innowacyjności sektora rolno-spożywczego, istnieje potrzeba zwiększenia liczby wdrożonych rozwiązań innowacyjnych oraz transfer nowoczesnych i już znanych rozwiązań. Dla zwiększenia innowacyjności konieczne jest stworzenie warunków sprzyjających jej rozwojowi, m.in. poprzez podniesienie świadomości (w tym ekologicznej) i kwalifikacji mieszkańców.*
- ***1C)*****Wspieranie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnictwa i leśnictwa** *- Ze względu na różnice w dostępności i jakości usług publicznych pomiędzy miastem a wsią, niezbędne jest podjęcie działań na rzecz zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług publicznych, w szczególności w zakresie edukacji, zdrowia, usług kulturalnych oraz społecznych.*
- ***6B) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich*** *- Ze względu na wysoki poziom zagrożenia ubóstwem mieszkańców obszarów wiejskich, istnieje potrzeba podejmowania na poziomie lokalnym działań pobudzających postawy kreatywne i umożliwiających zarówno udział we wspólnych przedsięwzięciach jak i samodzielną realizację projektów. Istnieje potrzeba odpowiedniego wykorzystania potencjałów kulturowych, środowiskowych i turystycznych obszarów wiejskich, przy zaangażowaniu lokalnej społeczności dla przyspieszenia lokalnego rozwoju gospodarczego, a przede wszystkim zwiększenia udziału dochodów mieszkańców z działalności pozarolniczej. Silne więzi społeczne w ramach lokalnych społeczności oraz ich aktywizacja powinny zostać wykorzystane do planowania i podejmowania wspólnych działań i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców. Poziom rozwoju infrastruktury technicznej warunkuje możliwość rozwoju gospodarczego, atrakcyjność inwestycyjną, warunki życia mieszkańców, dostępność do usług publicznych i miejsc pracy w ośrodkach lokalnych. Potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury publicznej są w większym stopniu dotyczą obszarów wiejskich oddalonych od miast. Na obszarach o potencjale do rozwoju funkcji turystycznych niezbędne jest wspieranie odnowy wsi dla zapewnienia efektywnego wykorzystania istniejących możliwości rozwoju. Silne więzi społeczne w ramach lokalnych społeczności oraz ich aktywizacja powinny zostać wykorzystane do planowania i podejmowania wspólnych działań i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.*

Cel ogólny I - Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych jest zgodny z następującymi celami przekrojowymi PROW 2014-2020:

Cel przekrojowy PROW 2014-2020	Przedsięwzięcie w ramach LSR
1. Ochrona środowiska **2. Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej**	***Przedsięwzięcie III: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR*** W ramach Przedsięwzięcia zakłada się realizację operacji edukacyjnych i kulturalnych, które poprawią świadomość z zakresu ochrony środowiska i ekologiczną mieszkańców. Zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru operacji, zakłada się dodatkową punktację dla projektów edukacyjnych ukierunkowanych na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu. Projekty

	zakładające określoną tematykę mogą uzyskać max 10 pkt w ramach oceny organu decyzyjnego.
3. Innowacyjność	***Przedsięwzięcie IV: Promocja obszaru objętego LGD, w tym produktów i usług lokalnych*** W ramach Przedsięwzięcia przyjęto kryteria wyboru operacji, które pozwolą na wybór operacji, które w sposób atrakcyjny i z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań będą promować obszar oraz zintegrują i zaktywizują mieszkańców z różnych środowisk społecznych. Projekty innowacyjne mogą uzyskać max 10 pkt. w ramach oceny przez organ decyzyjny.

Cel ogólny II- CEL OGÓLNY II - ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD jest zgodny z następującymi celami szczegółowymi PROW 2014-2020:

- ***1A) Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju bazy wiedzy na obszarach wiejskich*** *- Ze względu na niski poziom innowacyjności sektora rolno-spożywczego, istnieje potrzeba zwiększenia liczby wdrożonych rozwiązań innowacyjnych oraz transfer nowoczesnych i już znanych rozwiązań. Dla zwiększenia innowacyjności konieczne jest stworzenie warunków sprzyjających jej rozwojowi, m.in. poprzez podniesienie świadomości (w tym ekologicznej) i kwalifikacji mieszkańców, a przede wszystkim współpracy pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą.*
- ***6A) Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy*** *- Wysoki poziom bezrobocia (w tym ukrytego), niski udział działalności pozarolniczej w strukturze zatrudnienia na obszarach wiejskich, niższy niż w miastach poziom dochodów mieszkańców wsi oraz wyższy niż w miastach odsetek osób zagrożonych ubóstwem wskazują na potrzebę wsparcia działań ułatwiających mieszkańcom znalezienie pracy poza rolnictwem bez zmiany miejsca zamieszkania. Niezbędne jest zatem wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy na obszarach wiejskich, ułatwienie dojazdu do pracy w miastach oraz umożliwienie pracy na odległość. Mając na uwadze poziom kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich, znalezienie zatrudnienia uwarunkowane jest dostosowaniem ich umiejętności do potrzeb rynku pracy.*

Cel ogólne II- ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD jest zgodny z następującymi celami przekrojowymi PROW 2014-2020:

Cel przekrojowy PROW 2014-2020	Przedsięwzięcie w ramach LSR
1. Ochrona środowiska **2. Innowacyjność**	***PRZEDSIĘWZIĘCIE V: Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań*** W ramach Przedsięwzięcia zakłada się realizację operacji inwestycyjnych z zastosowaniem rozwiązań korzystnych dla środowiska naturalnego oraz inwestycyjnych. Zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru operacji, zakłada się dodatkową punktację dla projektów wykorzystujących nowoczesne rozwiązania, wpływające korzystnie dla naturalnego środowiska. Projekty zakładające określoną tematykę mogą uzyskać max 10 pkt w ramach oceny organu decyzyjnego. W ramach Przedsięwzięcia promowane będą również projekty, które spełnia definicję innowacyjności, określoną w definicji kryterium. Operacje innowacyjne mogą max uzyskać 10 pkt w ramach oceny organu decyzyjnego.

V.3. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania

Poniższa tabela prezentuje cele ogólne, cele szczegółowe i przedsięwzięcia z podziałem na źródła finansowania:

CEL OGÓLNY	*CELE SZCZEGÓŁOWE*	*PRZEDSIĘWZIĘCIA*	*ŹRÓDŁA FINANSOWANIA*
CEL OGÓLNY I: ***REWITALIZACJA I WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO Z UWZGLĘDNIENIEM GRUP DEFAWORYZOWANYCH***	**Cel szczegółowy I.1:** ***Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów***	***PRZEDSIĘWZIĘCIE I*** ***Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej***	***PROW***
		PRZEDSIĘWZIĘCIE II: ***Zachowanie i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego***	***PROW***
	Cel szczegółowy 1.2. Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego	***PRZEDSIĘWZIĘCIE III:*** ***Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup de-faworyzowanych oraz podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR***	***PROW***
		PRZEDSIĘWZIĘCIE IV: ***Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych***	***PROW***
Cel ogólny II: ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD	**Cel szczegółowy II.1:** ***Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej***	***PRZEDSIĘWZIĘCIE V:*** ***Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań***	***PROW***

V.4. Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach LSR, a także wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem

PRZEDSIĘWZIĘCIE 1: POPRAWA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, SPORTOWO-REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ

Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji	*Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia*	*Grupy docelowe*	*Zakres operacji*	*Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem*
Cel ogólny I: ***Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych***	LGD „Barcja" pragnie stworzyć region atrakcyjny turystycznie, czyli taki, w którym dba się o infrastrukturę i atrakcje turystyczne, ale również o życie społeczne i kulturalne. Jednym z warunków możliwości spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i turystów jest dostępność szeroko rozumianej infrastruktury publicznej. Szczególnie istotne i możliwe do dobrego wykorzystania są na terenie LGD świetlice wiejskie i inne obiekty o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjno-sportowych, które w większość miejscowości występują, ale często nie pełnią już swoich funkcji	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe	Preferowane będą typy operacji dotyczące m.in.: budowy, przebudowy, remontu i wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic	**Konkurs** – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty

Cel szczegółowy I.1. Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów	społecznych, edukacyjnych, kulturotwórczych i integracyjnych. Dużo takich obiektów nie jest obecnie wykorzystanych z powodu braku środków finansowych na utrzymanie obiektów, zatrudnienie personelu, stworzenie oferty działalności. Szczególnie dzieci wiejskie w okresie wakacyjnym nie mają bogatej i dostępnej oferty poza świetlicami, czy ośrodkami kultury, które mogłyby im zaoferować ciekawe i pożyteczne zajęcia. Rozwój infrastruktury służyć ma również poprawie bezpieczeństwa mieszkańców i turystów. Na obszarach wiejskich inwestycje w infrastrukturę podnoszą również atrakcyjność inwestycyjną oraz poprawiają poziom warunków życia mieszkańców.	**(**stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - instytucje i inne podmioty zajmujące się rozwojem oferty turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej	i domów kultury, boisk, placów zabaw, siłowni zewnętrznych, kształtowania obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców i sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.	wskazane powyżej. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania.
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2 *1 715 000,00* PLN				

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 2: ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, HISTORYCZNEGO I PRZYRODNICZEGO

Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji	***Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia***	***Grupy docelowe***	***Zakres operacji***	***Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem***
Cel ogólny I: ***Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych*** ***Cel szczegółowy I.1. Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów***	Na całym obszarze LGD znajdują się zabytki świadczące o wielokulturowym charakterze regionu jak kościoły, kapliczki, pomniki, etc. Ma to swoje odzwierciedlenie również w obrzędach i ludowej tradycji. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców wsi przyczynia się do zwiększenia poziomu zaangażowania ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, dbałość o zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze. Przez swe zaangażowanie mogą wpływać na rozwój gospodarczy regionu czy też na podniesienie atrakcyjności turystycznej swoich miejscowości.	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury -organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - kościoły i inne związki wyznaniowe - inne instytucje i organizacje spełniające kryteria dostępu	W ramach przedsięwzięcia realizowane będą mogły być projekty przede wszystkim inwestycyjne dotyczące: konserwacji, restauracji zabytków, wyposażenia zespołów ludowych, zespołów muzycznych, tworzenia muzeów, izb tradycji	**Konkurs –** w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione do finansowania. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania.
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2 525 000,00 PLN				

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 3: INICJATYWY NA RZECZ EDUKACJI RÓŻNYCH ŚRODOWISK SPOŁECZNYCH, W TYM GRUP DEFAWORYZOWANYCH ORAZ PODNOSZENIA KOMPETENCJI OSÓB ZAANGAŻOWANYCH WE WDRAŻANIE LSR

Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji	***Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia***	***Grupy docelowe***	***Zakres operacji***	***Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem***
Cel ogólny I: ***Rewitalizacja i wzmocnienie***	Niska świadomość mieszkańców z zakresu ochrony środowiska i ekologii oraz pojawiające się możliwości wsparcia edukacyjnego	- osoby fizyczne - podmioty gospodarcze - jednostki samorządu	Preferowane będą operacje kulturalne oraz edukacyjne, w formie	**Konkurs –** w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione

kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych **Cel szczegółowy I.2.** ***Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego***	zdecydowały o wyborze tego przedsięwzięcia. Zjawiska przyrodnicze na terenach wiejskich ogniskują się wokół dwóch zagadnień: poprawy jakości środowiska przyrodniczego i zmian klimatycznych. Dzięki wprowadzeniu i egzekwowaniu norm chroniących przyrodę, objęciu znacznych terenów różnymi formami ochrony i rozwojowi infrastruktury technicznej, walory i jakość środowiska przyrodniczego wzrosły. Z kolei zmiany klimatyczne mogą stymulować korzystne efekty produkcyjne. Przedsięwzięcie ma zatem na celu edukację międzypokoleniowa w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych i ekologii ale również w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, powrotu na rynek pracy, etc.	terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) inne instytucje i organizacje spełniające kryteria dostępu - grupy defaworyzowane określone w LSR	szkoleń, warsztatów, wykładów, etc., włączające mieszkańców obszaru w dbanie o środowisko przyrodnicze. Ponadto możliwe do realizacji będą również operacje edukacyjne, wspomagające grupy docelowe w zakresie dostępu do rynku pracy oraz możliwości ubiegania się do dofinansowanie projektów oraz komunikacyjne	do finansowania. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania. **Operacja własna** – planuje się zrealizować operację własną w zakresie działań edukacyjnych. **Projekt grantowy-** Realizacja przedsięwzięcia poprzez mikrogranty pozwoli na realizację przedsięwzięcia oraz osiągnięcie określonych wskaźników w szerokim zakresie. Ponadto małe operacje, pozwolą lokalnym liderom na zaangażowanie mieszkańców w realizację projektów i dbałość o ich efekty.
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2 180 000,00 PLN				

Komentarz [MG5]: Dodano granty

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 4: PROMOCJA OBSZARU OBJĘTEGO LSR, W TYM PRODUKTÓW I USŁUG LOKALNYCH

Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji	***Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia***	***Grupy docelowe***	***Zakres operacji***	***Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem***
Cel ogólny I: ***Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych*** ***Cel szczegółowy I.2.*** ***Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego***	Zawarte w diagnozie i analizie SWOT problemy oraz szanse wskazują na niedostateczną promocję oraz słabe wykorzystanie walorów LGD „Barcja". Przejawia się to przede wszystkim brakiem środków na działania promocyjne i marginalizację tej dziedziny.	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe -organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - instytucje i inne podmioty zajmujące się promocją obszaru	Zakres operacji obejmował będzie wydarzenia promujące obszar objęty LSR, aktywizujące oraz integrujące społeczność lokalną. Możliwe do realizacji będą projekty promujące aktywny styl życia dla dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób wykluczonych społecznie, jak również publikacje, targi, wystawy, festyny, wyjazdy studyjne, wydawnictwa (książki kucharskie), certyfikacja produktów lokalnych, Ponadto dodatkowo preferowane będą operacje, które wykorzystają lokalny potencjał oraz będą innowacyjne w skali obszaru LGD, zgodnie z kryteriami wyboru	**Konkurs** – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione do finansowania. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania. **Projekt grantowy** – zgodnie z procedurą określoną w LSR Realizację przedsięwzięcia planuje się z zastosowaniem mechanizmu projektu grantowego. Otwarty katalog możliwych do realizacji projektów, pozwolił podjąć decyzję o zastosowaniu tego nowatorskiego sposobu realizacji. Realizacja przedsięwzięcia za pomocą mikrograntów udzielanych mieszkańcom, organizacjom pozarządowym, jst, etc. Pozwoli na realizację przedsięwzięcia oraz określonych wskaźników w bardzo szerokim zakresie. Ponadto małe operacje, pozwolą lokalnym liderom na zaangażowanie pozostałych mieszkańców zarówno w realizację projektów, jak również w dbałość o ich efekty.

ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2 430 000,00 PLN				
PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 5: STWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I ZACHOWANIA ISTNIEJĄCYCH MIEJSC PRACY Z ZASTOSOWANIEM INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ				
Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji	***Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia***	***Grupy docelowe***	***Zakres operacji***	***Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem***
Cel ogólny II: ***Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD .*** **Cel szczegółowy II.1:** ***Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej***	Polityka regionalna i strukturalna Unii Europejskiej szczególną uwagę kieruje na obszary słabiej rozwinięte, które nie dysponują odpowiednim potencjałem społecznym i ekonomicznym. Szczególne znaczenie ma wspieranie mikro i małych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenach wiejskich, które ze względu na ograniczone możliwości działalności i niski poziom wyposażenia kapitałowego są najbardziej narażone na zmiany koniunktury w gospodarce. Mikro i małe przedsiębiorstwa, stanowią jeden z głównych podmiotów rozwoju gospodarczego. Wzrost poziomu wiedzy, kompetencji i innowacyjność są dziś podstawowymi czynnikami rozwoju gospodarczego. Mieszkańcy obszaru, w trakcie badania ilościowego wskazali również jako proponowane kierunki rozwoju obszaru – dobra gmina dla rozwoju przedsiębiorczości oraz priorytetowe obszary - tworzenie miejsc pracy	- podmioty planujące podjęcie działalności gosp. - podmioty prowadzące działalność gosp. - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) wpisane jako przedsiębiorcy do KRS	Wszystkie rodzaje działalności gospodarczej, z wyłączeniem kodów PKD wskazanych w ROZPORZĄDZENIU MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020	**Konkurs** – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty wskazane powyżej. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania.
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2 2 850 000,00 PLN				

V.5. Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć

Tabela wskaźników dla Celu ogólnego 1. ***Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego w uwzględnieniem grup defaworyzowanych***

1.0	**CEL OGÓLNY I**	***Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego w uwzględnieniem grup defaworyzowanych***				
1.1	**CEL SZCZEGÓŁOWY I.1.**	***Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów***				
1.2.	**CEL SZCZEGÓŁOWY I.2.**	***Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego***				
Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego w uwzględnieniem grup defaworyzowanych		***Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego I***	***Jednostka miary***	***Stan początkowy 2015 rok***	***Plan 2023 r***	***Źródło danych/sposób pomiaru***
W1.0	*Do 2023 r. odsetek mieszkańców deklarujących poprawę jakości życia – o 10 % w stosunku do 2015 roku*		%	28%	38%	Badanie jakościowe i ilościowe wśród mieszkańców obszaru (ankiety, spotkania, wywiad focusowy). Badanie realizowane 2x w okresie realizacji LSR
Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów		***Wskaźniki rezultatu dla celów***	***Jednostka miary***	***Stan początkowy 2015 rok***	***Plan 2023 r***	***Źródło danych/sposób pomiaru***

	szczegółowych				
W1.1.	*Do 2023 r. wzrost liczby osób korzystających z nowych, przebudowanych, wyremontowanych oraz wyposażonych obiektów publicznej infrastruktury o* ***5 %***	osoba	29000	30450	Dane z gmin LGD i ich jednostek podległych, m.in. Gminne Ośrodki Kultury, ankieta sondażowa wśród mieszkańców
W1.1.	*Do 2023 r. Liczba osób korzystających z odnowionych obiektów zabytkowych*	osoba	0	1000	Dane od podmiotów prowadzących obiekty zabytkowe; sprawozdania od beneficjentów, Dokumentacja dotycząca badania praktyk niedzielnych w parafii przekazywanych co roku do Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC
W1.1.	*Do 2023 r. liczba osób korzystających z utworzonych, zmodernizowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych*	osoba	0	500	Dane z gmin LGD, Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów, dane własne LGD (projekt współpracy)
W1.1.	*Do 2023 r. Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne oraz produkty lokalne*	szt.	0	6	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego	***Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych***	***Jednostka miary***	***Stan początkowy 2015 rok***	***Plan 2023 rok***	***Źródło danych/sposób pomiaru***
W1.2.	*Do 2023r. liczba uczestników wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, w tym z grup defaworyzowanych, objętych wsparciem*	osoba	0	300	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów; Dane własne LGD, listy obecności
W1.2.	*Do 2023 r. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych, które zdobyły wiedzę o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach PROW*	osoba	0	120	Dane własne LGD, listy obecności, testy
W1.2.	*Do 2023 r. Liczba podmiotów otrzymujących wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD*	osoba	0	50	Dane własne LGD, Wykaz udzielonego doradztwa,
W1.2.	*Do 2023 r. Liczba osób, w tym zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które wzięły udział w wydarzeniach promujących obszar LGD*	osoba	0	150	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
W1.2.	*Do 2023r. Liczba odbiorców publikacji promujących walory obszaru LGD*	osoba	0	10 000	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
W1.2.	*Do 2023r. liczba wypromowanych produktów/usług lokalnych*	szt.	0	10	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów, Dane własne LGD (projekt współpracy)

PRZEDSIĘWZIĘCIA	***GRUPY DOCELOWE***	***SPOSÓB REALIZACJI***	***WSKAŹNIKI PRODUKTU***			
			NAZWA	***T K A***	***wartość***	***Źródło danych/sposób pomiaru***

			(konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja)			*początkowa 2015 rok*	*końcowa 2023 rok*	
1.1.1.	***Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej***	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) podmioty zajmujące się rozwojem oferty turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej	**Konkurs**	1.Liczba nowych, przebudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów pełniących funkcję kulturalno-społeczną	szt.	0	7	Dane z wniosków o przyznanie pomocy, sprawozdania od beneficjentów
				2.Liczba nowych, przebudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub sportowej	szt.	0	3	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
				3. Liczba zagospodarowanych przestrzeni publicznych	szt.	0	2	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
			Projekt współpracy	1. liczba utworzonych zmodernizowanych i oznakowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych	szt.	0	10	Dane własne LGD
1.1.1	***Zachowanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego***	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje,)	**Konkurs**	1.Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim	szt.	0	2	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
				2. Liczba utworzonych, odnowionych lub wyposażonych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	0	2	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
				3. Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	szt.	0	1	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów

1.1.2	***Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup de-faworyzowanych oraz podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR***	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - grupy defaworyzowane, określone w LSR	**Operacja własna LGD** **Konkurs** **Projekt grantowy**	1.Liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych	szt.	0	4	Dane własne LGD, listy obecności, materiały informacyjne
			Aktywizacja	2.Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	szt.	0	10	Dane własne LGD, sprawozdania z realizacji spotkań, Listy obecności
				3.Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	szt.	0	80	Dane własne LGD, rejestr udzielonego doradztwa
				4.Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	szt.	0	14	Dane własne LGD, listy obecności, delegacje służbowe, faktury za udział w szkoleniach
				5.Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	szt.	0	70	Dane własne LGD, listy obecności, delegacje służbowe, faktury za udział w szkoleniach
1.1.2.	***Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych***		**Projekt grantowy** **Konkurs**	1.Liczba wydarzeń promujących obszar LGD, w tym produkty i usługi lokalne	szt.	0	20	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
				2. Liczba wydanych publikacji promujących lokalne zasoby	szt.	0	16	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
			Projekt współpracy	1.Liczba przygotowanych projektów współpracy	szt.	0	1	Dane własne LGD

Komentarz [MG7]: Zwiększono o 1 grant, było 3

Komentarz [MG6]: Dodano granty

Tabela wskaźników dla Celu ogólnego II: ***Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD***

2.0	**CEL OGÓLNY II**	***Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD***				
2.1	**CEL SZCZEGÓŁOWY II.1.**	***Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej***				
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA OBSZARZE LGD		***Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego II***	***Jednostka miary***	***Stan początkowy 2015 rok***	***Plan 2023 rok***	***Źródło danych/sposób pomiaru***
W2.0	*Do 2023 r. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych na terenie LGD o 3 % w stosunku do 2015 roku*		%	2125	2188	Dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych
WSPIERANIE PODEJMOWANIA I ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, W TYM AGROTURYSTYKI I TURYSTYKI WIEJSKIEJ		***Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych***	***Jednostka miary***	***Stan początkowy 2015 rok***	***Plan 2023 r***	***Źródło danych/sposób pomiaru***

W2.1.	*Do 2023 r. Liczba utworzonych i utrzymanych miejsc pracy*	szt.	0	28	Wnioski o przyznanie pomocy i sprawozdania beneficjentów
W2.1.	*Do 2023 r. Liczba osób, które nabyły nowe umiejętności i kompetencje*	osoba	0	5	Wnioski o przyznanie pomocy i sprawozdania beneficjentów (certyfikaty ukończonych szkoleń, egzaminy, testy)
W2.1.	*Do 2023r. liczba wypromowanych przedsiębiorstw*	szt.	0	2	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów

PRZEDSIĘWZIĘCIA		***GRUPY DOCELOWE***	***SPOSÓB REALIZACJI***	***WSKAŹNIKI PRODUKTU***				
				NAZWA	***Jednostka miary***	***wartość***		***Źródło danych/sposób pomiaru***
						Początkowa 2015 rok	***końcowa 2023 rok***	
2.1.1.	***Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań***	- osoby fizyczne, planujące podjęcie działalności gosp., osoby fizyczne prowadzące działalność gosp., organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) wpisane jako przedsiębiorcy do KRS	**Konkurs**	1.Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	szt.	0	16	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
				2.Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa lub podnoszących kompetencje pracodawców i ich pracowników	szt.	0	12	

Komentarz [D8]: Było 23

Komentarz [D9]: Było 13

Komentarz [D10]: Było 10

ROZDZIAŁ VI SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU

VI.1 Formy wsparcia operacji w ramach LSR

W ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju planuje się osiągnięcie przedstawionych w Rozdziale V celów za pomocą następujących mechanizmów wdrażania:

1. Operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
2. Projekty grantowe,
3. Operacja własna LGD (których beneficjentem i realizatorem operacji jest LGD),
4. Projekty współpracy (w tym projekt międzynarodowy oraz projekt krajowy międzyregionalny).

I. Operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do ZW

Ten typ operacji realizowany będzie w ramach następujących przedsięwzięć:

1. **Przedsięwzięcie I:** *Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej,*
2. **Przedsięwzięcie II:** *Zachowanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego*
3. ***Przedsięwzięcie III.*** *Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR*
4. **Przedsięwzięcie IV:** *Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych*
5. **Przedsięwzięcie V:** *Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań*

Realizacja LSR w ramach mechanizmu konkursowego, przy zastosowaniu kryteriów formalnych oraz lokalnych kryteriów wyboru operacji pozwoli na wybór projektów, które przyczynią się w największym stopniu do osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych LSR.

II. Projekty grantowe

Ten typ operacji realizowany będzie w ramach następującego przedsięwzięcia:

1. ***Przedsięwzięcie III.*** *Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR*

Komentarz [MG11]: Dodano przedsięwzięcie III

2. **Przedsięwzięcie IV:** *Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lok alnych*

   Możliwość realizacji projektów grantowych jest nową formą wsparcia, dotąd nie stosowaną w LGD. Realizację PG zaplanowano w ramach przedsięwzięć, które skierowane są do szerokiego grona odbiorów i gwarantują realizację różnorodnych i ciekawych pomysłów. Ponadto w ramach Przedsięwzięcia IV zaplanowano premiowanie projektów, które w nowatorski i innowacyjny sposób będą aktywizować i integrować mieszkańców całego obszaru.

CELE	***PRZEDSIĘWZIĘCIE***	***WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA PG (zł)***	***WSKAŹNIKI PRODUKTU***	***WSKAŹNIKI REZULTATU***
CEL OGÓLNY I: *Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych* ***Cel szczegółowy 1.2.*** *Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego*	Przedsięwzięcie IV: Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych	**430 000,00**	- liczba wydarzeń promujących obszar LGD, w tym produkty i usługi lokalne - 20 - liczba wydanych publikacji promujących lokalne zasoby - 16	- do 2023 r. liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które wzięły udział w wydarzeniach promujących obszar LGD – 150
	PRZEDSIĘWZIĘCIE III Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR		liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych - 1	- do 2023 liczba uczestników wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem – 50

III. *Operacja własna LGD (których beneficjentem i realizatorem operacji jest LGD)*

W ramach realizacji LSR planuje się również wykorzystanie kolejnego mechanizmu, jakim jest Operacja własna LGD (OW). Zaplanowano, iż będzie to operacja kluczowa dla osiągnięcia Celu ogólnego I Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych oraz Celu szczegółowego I.2. Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego w zakresie ***Przedsięwzięcia III Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR*** W ramach operacji własnej planuje się zrealizowanie we wszystkich gminach obszaru LGD wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych i ekologii. Działania te są niezwykle istotne oraz wynikają z przeprowadzonej analizy SWOT. Przyczynią się one do zmniejszenia następujących zdiagnozowanych w analizie SWOT zagrożeń: ograniczenia wynikające z ochrony przyrody (np. Natura 2000), trudności producentów rolnych ze zbytem produktów rolnych. W realizację operacji zaangażowani zostaną mieszkańcy obszaru, rolnicy, przedsiębiorcy oraz instytucje publiczne. Wezmą oni udział w szeregu inicjatyw, do których zaliczyć można spotkania informacyjne, konkursy plastyczne dla najmłodszych, kampanię promocyjną oraz warsztaty edukacyjne. Operacja w sposób spójny i kompleksowy z użyciem różnych metod i zaangażowaniem różnych sektorów i partnerów, adresuje zidentyfikowane w analizie SWOT zagrożenia.

CELE	***PRZEDSIĘWZIĘCIA***	***WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA OW (zł)***	***WSKAŹNIKI PRODUKTU***	***WSKAŹNIKI REZULTATU***
CEL OGÓLNY I: *Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych* ***Cel szczegółowy 1.2****. Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego*	PRZEDSIĘWZIĘCIE III Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR	**50 000,00**	- liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych - 1	- do 2023 liczba uczestników wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem – 150

IV. *Projekty współpracy (w tym projekt międzynarodowy oraz projekt krajowy).*

W okresie 2016-2023 planuje się realizację dwóch projektów współpracy:

1) **Projekt Projekt współpracy nr I**: Projekt krajowy realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania z województwa warmińsko-mazurskiego, Lokalną Grupą Działania „Trzy Doliny" z województwa kujawsko-pomorskiego oraz Lokalną Grupą Działania Ziemia Łańcucka z województwa podkarpackiego.

CEL Ogólny	***Cele szczegółowe***	***WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA PW (zł)***	***WSKAŹNIKI PRODUKTU***	***WSKAŹNIKI REZULTATU***
Rozwój oparty o produkt lokalny.	1) Zwiększenie świadomości mieszkańców na obszarach LGD biorących udział w projekcie w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów - dziedzictwa kulinarnego 2) Wykreowanie produktów lokalnych poprzez działania promocyjne	**66 000,00**	-liczba produktów zgłoszonych do wpisu na listę produktów tradycyjnych - 5 szt -liczba wypromowanych produktów lokalnych - szt 15	-do 2023 r. wzrost o min. 5% liczby osób, u których zwiększy się świadomość na temat produktu lokalnego oraz dziedzictwa kulinarnego Warmii, Mazur, Kujaw i Krajny

2) **Projekt współpracy nr II**: Projekt międzynarodowy. Planuje się realizację inwestycyjnego projektu współpracy, pomiędzy co najmniej dwiema grupami krajowymi: LGD „Barcja" i LGD „Trzy Doliny" z woj. Kujawsko-pomorskiego. i partnerem zagranicznym

CEL Ogólny	***Cel szczegółowy***	***WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA PW(zł)***	***WSKAŹNIKI PRODUKTU***	***WSKAŹNIKI REZULTATU***
Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia poprzez rozwój szlaków pieszych dla mieszkańców i turystów.	Rozwój infrastruktury turystycznej poprzez utworzenie szlaków pieszych	**219 000,00**	-liczba utworzonych i oznakowanych szlaków pieszych – 10 -liczba przeszkolonych instruktorów - 5	- do 2023 r. liczba osób korzystających z utworzonych szlaków pieszych - 1000

VI.2. Wykaz kwot wsparcia i intensywności pomocy przyznawanej dla projektów realizowanych w ramach poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

Mechanizm wdrożeniowy	*Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych*			*Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych*					
				Podmioty wykonujące działalność gosp.			*Pozostałe podmioty*		
	Sposób finansowania	*Kwota wsparcia (zł)*	*Maksymalna wysokość intensywności wsparcia (%)*	*Sposób finansowania*	*Kwota wsparcia (zł)*	*Maksymalna wysokość intensywności wsparcia (%)*	*Sposób finansowania*	*Kwota wsparcia (zł)*	*Maksymalna wysokość intensywności wsparcia (%)*
Konkurs	refundacja	50 000,00 – 300 000,00	63,63	refundacja	50 000,00 – 300 000,00	70	refundacja	50 000,00 – 300 000,00	100
Projekt grantowy	zaliczka	5 000,00 – 50 000,00	100%	----------	----------	----------	zaliczka	5 000,00 – 50 000,00	100
Wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej	----------	----------	----------	premia	100 000,00 lub 75 000,00 [2]	100	----------	----------	----------
Wsparcie na rozwój przedsiębiorstwa	----------	----------	----------	refundacja	50 000,00-300 000,00	70	----------	---------	----------

[2] Wysokość kwoty wsparcia jest każdorazowo określana w ogłoszeniu o naborze wniosków.

VI.3. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych

Niezależnie od realizowanego mechanizmu wdrożeniowego, w opracowanych Procedurach oceny i wyboru operacji zachowano, iż Skład członków Rady LGD jest zgodny z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 Parlamentu europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013 r., tj. ani władze publiczne ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49 % praw głosu oraz w decyzjach dotyczących wyboru operacji zachowany jest parytet głosów, zgodnie z art. 34, ust. 3, lit. B rozporządzenia nr 1303/2013 Parlamentu europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013, gwarantujący, iż co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej.

Wszystkie przygotowane przez LGD procedury mają na celu zagwarantowanie jak największej poprawności oraz jawności stosowanych rozwiązań:

1. przewidują zasady i tryb postępowania w przypadku zastosowania procedury odwoławczej (termin, warunki i sposób wniesienia protestu),
2. podawanie do publicznej informacji protokołów z każdego etapu procesu wyboru operacji (zawierają tym samym także informacje o wyłączeniu członków organu decyzyjnego z procesu decyzyjnego, ze wskazaniem których wniosków wyłączenie dotyczy).
3. przewidują przejrzysty sposób postępowania w sytuacji rozbieżnych ocen w ramach kryteriów,

Procedury zawierają także wzory wszystkich dokumentów, o których mowa w treści ich zapisów.

Ponadto w ramach wszystkich procedur szczegółowo określono:

1. **sposób przeprowadzania naborów wniosków:** wskazano i opisano sposób ustalania terminu oraz podawania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze, a także informacje dotyczące terminu i zakresu tematycznego operacji, kryteriów wyboru operacji, minimalnej liczbę punktów, będącą warunkiem wyboru operacji, **jak również informację o sposobie udostępnienia procedur naboru**;
2. **zasady** oraz sposób składania i wycofywania wniosków;
3. **zasady** oraz sposób rejestrowania wniosków;
4. **zasady** podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji, w tym: termin, zasady i sposób dokonywania wstępnej weryfikacji wniosków;
5. **zasady** oraz sposób wyłączenia członków organu decyzyjnego z oceny i wyboru operacji;
6. **termin i zasady** przydziału wniosków;
7. **termin, zasady i sposób** dokonywania oceny merytorycznej i wyboru operacji;
8. **sposób** informowania o wynikach oceny;
9. **sposób i zasady** wnoszenia i rozpatrywania protestów oraz odwołań, w przypadku projektów grantowych

VI.4. Kryteria wyboru operacji

Opracowane kryteria mają przypisaną wartość punktową i zawierają szczegółową definicje opis wyjaśniający sposób oceny wskazujący wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium oraz wpływ zastosowanego kryterium na wybór operacji, które w najlepszym stopniu przyczynią się do osiągnięcia zakładanych celów LSR

W ramach opracowanych kryteriów uwzględniono kryteria formalne, których spełnienie jest warunkiem kolejnego etapu oceny. Ich zadaniem jest w pierwszej kolejności zweryfikowanie, czy wniosek został ważnie złożony i czy zakres tematyczny operacji zgodny jest z zakresem interwencji przewidzianych w LSR oraz przepisów obowiązujących dla RLKS. Ta grupa kryteriów dotyczy poprawności formalnej i obejmuje zagadnienia związane z: terminowością i adekwatnością zgłaszanych operacji.

Wnioski, które przeszły ocenę formalną oceniane będą przede wszystkim pod kątem spójności proponowanego projektu z zapisami zawartymi w Lokalnej Strategii Rozwoju, w tym przede wszystkim z diagnozą obszaru zawartą w Strategii, a także przewidzianymi w dokumencie wskaźnikami produktów i rezultatów. Premiowane będą ponadto projekty wykorzystujące lokalne potencjały do wyeliminowania zidentyfikowanych problemów. Zakłada się przyznawanie dodatkowych punktów projektom, które zakładają wykorzystanie większego wkładu własnego beneficjenta, a także zaproponują innowacyjne podejście do rozwiązania zidentyfikowanych problemów.

Kryteria wyboru operacji dla poszczególnych przedsięwzięć są takie same zarówno w ramach procedury konkursowej, projektów grantowych jak i operacji własnych LGD.

Kryteria Wyboru operacji stanowią załącznik do Procedury ustalania kryteriów wyboru operacji i ich zmiany dla operacji własnych, grantowych oraz realizowanych przez podmioty inne niż LGD.

VI.5 Wskazanie sposobu oceny innowacyjności

Innowacyjny charakter przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju związany jest z umacnianiem i upowszechnianiem działań, których realizacja rozpoczęła się w okresie po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Innowacja stanowi nową (dla organizacji, społeczności czy cywilizacji), wprowadzoną przez człowieka wartość bądź jakość dotyczącą jej celów i/lub sposobów ich realizacji. Przyjęty przez Radę Europejską w roku 2000 w Lizbonie plan rozwoju Unii Europejskiej do roku 2010, tzw. Strategia Lizbońska, zakładał uczynienie z obszaru zjednoczonej Europy najbardziej konkurencyjnego i dynamicznego regionu gospodarczego na świecie. Jednym z filarów Strategii Lizbońskiej, obok liberalizacji gospodarki, rozwoju przedsiębiorczości oraz spójności społecznej była właśnie innowacyjność, która w założeniach strategii miała być głównym motorem rozwoju gospodarczego Wspólnoty. Szczególnie istotna rola innowacyjności została także potwierdzona w 2005 roku w Odnowionej Strategii Lizbońskiej i Europejskiej Karcie Małych Przedsiębiorstw, czyli dokumencie wytyczającym główne cele wspierania przedsiębiorczości przez UE. Większość dokumentów strategicznych UE kładzie nacisk na promowanie innowacyjności, a dodatkowo każde z państw członkowskich na swój sposób stara się wspierać innowacyjne projekty ze środków krajowych. Innowacyjność jest także jedną z siedmiu cech podejścia LEADER. Wsparcie innowacyjności przez Lokalną Grupę Działania „Barcja" ma swój wyraz w celach i przedsięwzięciach oraz w kryteriach lokalnych. Podejście innowacyjne jest dodatkowo premiowane w przypadku następujących przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Barcja" na lata 2014-2020:

PRZEDSIĘWZIĘCIE III
"INICJATYWY NA RZECZ EDUKACJI RÓŻNYCH ŚRODOWISK SPOŁECZNYCH, W TYM GRUP DEFAWORYZOWANYCH ORAZ PODNOSZENIA KOMPETENCJI OSÓB ZAANGAŻOWANYCH WE WDRAŻANIA LSR

PRZEDSIĘWZIĘCIE IV
"PROMOCJA OBSZARU OBJĘTEGO LSR, W TYM PRODUKTÓW I USŁUG LOKALNYCH

PRZEDSIĘWZIĘCIE V
"STWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I ZACHOWANIA ISTNIEJĄCYCH MIEJSC PRACY Z ZASTOSOWANIEM INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ"

W przypadku trzeciego przedsięwzięcia ***„Inicjatywy na rzec edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR"*** innowacyjność jest rozumiana jako:

- ⇒ realizacja nowego, niestosowanego dotychczas na obszarze LGD podejścia do inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych mieszkańców;
- ⇒ wytworzenie nowej usługi lub produktu,
- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji;
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie zasobów lokalnych;
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Realizacja operacji o charakterze innowacyjnym w ramach tego przedsięwzięcia przyczyni się prawidłowej realizacji LSR oraz pozwoli na wybór operacji, które w sposób atrakcyjny i z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań będą edukować mieszkańców w różnych dziedzinach. Innowacyjne operacje wpłyną na realizację *Celu szczegółowego I.2: Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego* oraz wpłyną na osiągniecie *Celu ogólnego I: Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych.*

W przedsięwzięciu czwartym ***„Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych"*** innowacyjność to:

- ⇒ realizacja nowego, niestosowanego dotychczas na obszarze LGD podejścia do integracji i aktywizacji mieszkańców;
- ⇒ wytworzenia nowej usługi lub produktu,
- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji;
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie zasobów lokalnych;
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych .
- ⇒ Realizacja operacji innowacyjnej w tym przypadku przyczyni się do prawidłowej realizacji LSR oraz pozwoli na wybór operacji, które w sposób atrakcyjny i z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań zintegrują i zaktywizują mieszkańców z różnych środowisk społecznych. Operacje innowacyjne przyczynią się do

realizacji *Celu szczegółowego I.2: Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego* oraz wpłyną na osiągniecie *Celu ogólnego I: Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych.*

Kolejne przedsięwzięcie, w którym jako kryterium wyboru operacji zastosowano innowacyjność jest przedsięwzięcie piąte ***„Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań”***. Innowacyjność zdefiniowano w tym przypadku jako:

- ⇒ wytworzenie nowej usługi lub produktu, dotychczas nie oferowanego/produkowanego na obszarze LGD
- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji lub zarządzania, wcześniej nie stosowanych na obszarze LGD,
- ⇒ zrealizowanie inwestycji, jakiej dotychczas nie było na obszarze LGD,
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie lokalnych zasobów i surowców, dotychczas nie stosowane na obszarze LGD,
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Realizacja takich operacji przyczyni się do wzrostu konkurencyjności obszaru LGD oraz wpłynie na osiągnięcie *Celu szczegółowego II.1: Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej* i *Celu ogólnego II: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD.*

Ostatnim przedsięwzięciem, w którym jako kryterium wyboru operacji zastosowano innowacyjność jest przedsięwzięcie szóste „Wzmocnienie współpracy sektora gospodarczego”. Innowacyjność zdefiniowano w tym przypadku jako:

- ⇒ wytworzenie nowej usługi lub produktu, dotychczas nie oferowanego/produkowanego na obszarze LGD
- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji lub zarządzania, wcześniej nie stosowanych na obszarze LGD,
- ⇒ zrealizowanie inwestycji, jakiej dotychczas nie było na obszarze LGD,
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie lokalnych zasobów i surowców, dotychczas nie stosowane na obszarze LGD,
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Realizacja takich operacji przyczyni się do wzrostu konkurencyjności obszaru LGD oraz wpłynie na osiągnięcie *Celu szczegółowego II.1: Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej* i *Celu ogólnego II: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD.*

Lokalna Grupa Działania „Barcja” opracowała lokalne kryteria wyboru według których wybierane będą operacje. Dodatkowymi punktami premiowane będą operacji, które zastosują innowacyjne rozwiązania tj. nowoczesne techniki informacyjno-komunikacyjne, nowe sposoby organizacji lub zarządzania, nowatorskie sposoby wykorzystania produktów lokalnych czy niestosowane dotychczas podejście do integracji i aktywizacji mieszkańców. W przypadku, gdy operacja jest innowacyjna w skali lokalnej (na terenie gminy) projekt może uzyskać dodatkowe 5 punktów, a innowacyjność w skali ponad lokalnej, obejmującej obszar LGD premiowana będzie dodatkowymi 10 punktami.

ROZDZIAŁ VII PLAN DZIAŁANIA

Niniejszy rozdział zawiera plan działania przedstawiony osobno dla każdego celu ogólnego. W przedmiotowym planie przedstawiono budżet celów szczegółowych w następujących przedziałach czasowych:

- ⇒ 2016 – 2018
- ⇒ 2019 – 2021
- ⇒ 2022 – 2023

Plan działania zawiera harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu z uwzględnieniem tzw. kamieni milowych. Do 31 grudnia 2018 r. założono zatem zrealizowanie wskaźników produktu na poziomie nie niższym niż 20%. Na koniec 2021 roku stopień osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu będzie wynosił od 85% do 100%. W ostatnim okresie tj. od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. wszystkie wskaźniki zostaną osiągnięte w 100%. W przedstawionym poniżej planie działania uwzględniono zarówno projekty grantowe, jak i operacje własne LGD. Kwoty określające planowane wsparcie obejmują nie tylko pomoc udzielaną beneficjentom, ale także krajowy wkład środków publicznych pochodzących ze środków własnych beneficjentów, będących podmiotami sektora finansów publicznych w wysokości zapewniającej współfinansowanie wkładu EFRROW. Szczegółowy plan działania z podziałem na poszczególne wskaźniki produktu stanowi załącznik nr 3 do Lokalnej Strategii Rozwoju.

Rozdział VIII Budżet LSR

Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań:

ZAKRES WSPARCIA	WSPARCIE FINANSOWE (PLN)	
	PROW	FUNDUSZ WIODĄCY
Realizacja LSR (art. 35, ust.1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	6 320 000,00	
Współpraca (art. 35, ust.1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	285 000,00	
Koszty bieżące (art. 35, ust.1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	1 307 500,00	
Aktywizacja (art. 35, ust.1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	70 000,00	
RAZEM	7 982 500,00	

Komentarz [D12]: +620 tys

Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

Beneficjent	*WKŁAD EFRROW*	*BUDZET PAŃSTWA*	*WKŁAD WŁASNY BĘDĄCY WKŁADEM KRAJOWYCH ŚRODKÓW PUBLICZNYCH*	*RAZEM*
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	2 939 706,00	1 680 294,00	____	4 620 000,00
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	1 081 710,00	____	618 290,00	1 700 000,00
RAZEM	4 021 416,00	1 680 294,00	618 290,00	6 320 000,00

Komentarz [D13]: +620

Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania:

CEL OGÓLNY	WYSOKOSC BUDŻETU DLA CELU OGÓLNEGO/(PLN)	ŹRODŁA FINANSOWANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU DLA PRZEDSIĘWIECIA (PLN)
CEL OGÓLNY I: Rewitalizacja i wzmocnienie kapitału społecznego z uwzględnieniem grup defaworyzowanych	2 850 000,00	PROW	Cel szczegółowy I.1: *Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów*	*PRZEDSIĘWZIĘCIE I Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej*	*1 715 000,00*
				PRZEDSIĘWZIĘCIE II: Zachowanie i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego	*525 000,00*
			Cel szczegółowy 1.2. Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego	*PRZEDSIĘWZIĘCIE III: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych oraz podnoszeniu kompetencji osób zaangażowanych we wdrażanie LSR*	*180 000,00*
				PRZEDSIĘWZIĘCIE IV: Promocja obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych	*430 000,00*
Cel ogólny II: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	3 470 000,00	PROW	Cel szczegółowy II.1: *Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej*	*PRZEDSIĘWZIĘCIE V: Stworzenie warunków do powstawania i zachowania istniejących miejsc pracy z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań*	*3 470 000,00*

Komentarz [D14]: +620 tys

Rozdział IX PLAN KOMUNIKACJI

Komunikacja w procesie tworzenia i wdrażania lokalnej strategii rozwoju jest warunkiem niezbędnym w osiąganiu założonych rezultatów. Podstawą planowania skutecznej komunikacji jest przede wszystkim jej obustronność, czyli komunikacja na linii LGD- mieszkańcy obszaru- LGD. Podejście takie pozwala na uzyskanie informacji zwrotnej i służy transparentności działań LGD, która w swej działalności korzysta ze środków publicznych.

Grupy docelowe, do których kierowane będą poszczególne działania komunikacyjne wynikają z LSR i zapisanych tam celów ogólnych i szczegółowych. Wśród tych grup są: społeczność lokalna i wchodzące w jej skład grupy społeczne oraz grupy defaworyzowane; faktyczni i potencjalni beneficjenci, w tym m.in. przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego oraz partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym podmioty i organizacje turystyczne. W planie komunikacyjnym LGD „Barcja" uwzględniła kilka narzędzi jakimi będzie się posługiwała w trakcie realizacji LSR:

- Kampanie informacyjne
- Materiały informacyjne promocyjne i szkoleniowe
- Szkolenia, spotkania informacyjno-konsultacyjne
- Imprezy promocyjne
- Portale internetowe

Realizując poszczególne metody angażowania społeczności lokalnej LGD „Barcja" na bieżąco będzie informować i rozpowszechniać informacje o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z warunkami określonymi w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Celem strategicznym w strategii komunikacji opracowanej przez LGD „Barcja" jest zbudowanie spójnego i pozytywnego wizerunku naszej LGD, będącej realizatorem Lokalnej strategii rozwoju. Poza tworzeniem trwałego i pozytywnego wizerunku LGD, zadaniem postawionym w celach działań promocyjnych i informacyjnych jest przybliżanie idei przedsięwzięć określonych w LSR i aktywizowanie społeczności lokalnych do włączenia się w realizację LSR poprzez aktywne uczestnictwo w proponowanych przedsięwzięciach. Działania komunikacyjne prowadzone będą poprzez zastosowanie odpowiednich metod i narzędzi komunikacji dobranych stosownie do określonych grup docelowych.

Kampanie informacyjne, kierowane do ogółu społeczności lokalnej, a wśród niej potencjalnych beneficjentów. Celem kampanii będzie szeroka informacja i promocja samej LSR, zaplanowanych w niej przedsięwzięć i kryteriów oceny wniosków aplikacyjnych. W kampaniach zostaną wykorzystane przede wszystkim środki masowego przekazu oraz spotkania bezpośrednie.

Materiały informacyjne promocyjne i szkoleniowe (forma elektroniczna i drukowana) –będą wykorzystane w kampanii informacyjnej różnego rodzaju szkoleniach.

Szkolenia, spotkania informacyjno-konsultacyjne będą przeprowadzane w celu informacji, doradztwa merytorycznego, szkolenia z zakresu przygotowywania wniosków o przyznanie pomocy.

Imprezy promocyjne – organizowane przez LGD w partnerstwie z podmiotami gospodarczymi, społecznymi i publicznymi oraz uczestnictwo LGD w tego typu imprezach organizowanych przez inne podmioty gospodarcze lub społeczne.

Portale internetowe – biura LGD oraz podmiotów wchodzących w skład LGD, a także portale społecznościowe. Ten środek komunikacji posłuży do prezentacji wszystkich dokumentów związanych z wdrażaniem LSR, a także do bieżącego informowania, np. o terminach naboru wniosków, planowanych konkursach; rodzajach i wysokości wsparcia projektów, itp.

Plan komunikacji dotyczy konkretnych działań i projektów i jest ściśle powiązany z planem działania LGD w procesie wdrażania LSR. Plan komunikacji w swej konstrukcji zawiera opis działań komunikacyjnych podporządkowanych celom, a także środków i narzędzi przekazu informacji na linii LGD– mieszkańcy obszaru, jakich LGD zamierza używać w komunikowaniu się na poszczególnych etapach wdrażania LSR. Służy także identyfikacji występujących problemów komunikacyjnych (poprzez monitoring i ewaluację), dzięki czemu jest narzędziem kształtującym poziom współpracy i zaangażowania partnerów i beneficjentów LGD.

Plan komunikacyjny zawierający:

a) prezentację głównych celów i przesłanek leżących u podstaw jego opracowania;
b) opis działań komunikacyjnych i grup docelowych oraz środków przekazu, w tym działań podejmowanych w przypadku problemów z realizacją LSR, niskim poparciu społecznym dla działań realizowanych przez LGD itd.
c) opis zakładanych wskaźników realizacji działań komunikacyjnych oraz efektów działań komunikacyjnych
d) analizę efektywności działań komunikacyjnych i zastosowanych środków przekazu (w tym tryb korygowania planu komunikacji);
e) opis sposobu wykorzystania w procesie realizacji LSR wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych;
f) budżet przewidziany na działania komunikacyjne

stanowi załącznik nr 5 do Lokalnej Strategii Rozwoju „Barcja".

Rozdział X ZINTEGROWANIE

Zastosowanie podejścia Leader polega na synergii wszystkich działań podejmowanych przez LGD w celu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów. Aby Lokalna Strategia Rozwoju była realizowana w sposób prawidłowy, niezbędny jest jej zintegrowany charakter.

Rozwiązania zaproponowane w LSR nie skupiają się na wszystkich problemach obszaru, przypisując im jednakowe wagi. Takie działanie przyczyniłoby się do niskiej efektywności. Nacisk został położony na te obszary problemowe, których rozwiązanie przyniesie największy efekt w sposób kompleksowy oraz spójny.

Jedną z takich operacji jest operacja własna LGD opisana w podrozdziale VI.1 Formy wsparcia operacji w ramach LSR, która w sposób spójny i kompleksowy, z zastosowaniem różnych metod i zaangażowaniem różnych sektorów i partnerów oddziałuje na wybrane zidentyfikowane w analizie SWOT zagrożenia

Zintegrowanie LSR realizowanej przez LGD „Barcja" jest realizowane poprzez szereg następujących czynników:

Cele oraz związane z nimi działania zawarte w Lokalnej Strategii Rozwoju stanowią zwartą całość, zmierzającą do realizacji nadrzędnej misji jaką jest rozwój obszaru Lokalnej Grupy Działania. Zaplanowane działania zostały określone w taki sposób, aby wzajemnie się uzupełniać i tworzyć kompleksowy system poprawy warunków życia mieszkańców. Żadne z działań nie nakładają się na siebie, bądź nie wykluczają. Ich rezultaty stanowią realizację jednego, spójnego celu – rozwój obszaru.

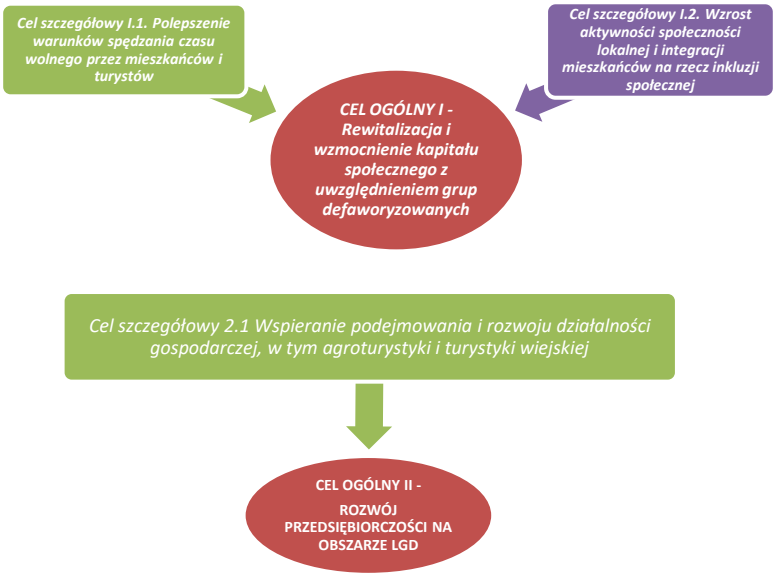

Realizacja Lokalnej Strategii Działania odbywa się w warunkach szeroko rozumianej współpracy kilku sektorów:

- społecznego,
- samorządowego,
- non-profit,
- gospodarczego

Współpraca wskazanych obszarów odbywa się wewnątrz nich oraz pomiędzy nimi, a więc zachodzi integracja wewnętrzna oraz zewnętrzna. Działania realizujące integrację oraz aktywizację różnych środowisk społecznych pozwalają na zacieśnienie więzi pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi zmniejszając pomiędzy nimi dystans społeczny np. pracodawcami oraz osobami bezrobotnymi. Jednocześnie wszelka działalność integracyjna jak np.

organizacja lokalnych imprez, nie może się odbywać bez udziału organów samorządowych, społeczności oraz organizacji non – profit.

Podczas realizacji celów LSR następuje również integracja wewnątrz sektora gospodarczego. Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej wymaga szerokiej współpracy podmiotów związanych z tymi dziedzinami, działających w ramach różnych sekcji PKD:

- sekcji A skupiającej podmioty związane z sektorem rolniczym,
- sekcji F silnie rozwiniętej na badanym obszarze związanym z budownictwem,
- sekcji H związanej z usługami transportowymi,
- sekcji I w ramach której skupiają się podmioty oferujące usługi gastronomiczne oraz hotelowe,
- sekcji R związanej z kulturą, rozrywką oraz rekreacją.

Niezbędna jest tutaj również ścisła współpraca przedsiębiorców z jednostkami sektora non profit oraz samorządowego (sekcja O związana z administracja publiczną).

Działania związane z ochroną lokalnych wartości kulturowych pobudzają do współpracy przedsiębiorstwa związane z branżą turystyczną, lokalne organizacje non-profit, władze gminy ale i również lokalną społeczność, która integruje się w ramach lokalnego patriotyzmu. W ramach realizacji tego celu niezbędne jest zaangażowanie instytucji kultury, kół gospodyń wiejskich, lokalnych twórców ludowych, kościołów, stowarzyszeń, wiejskich domów kultury, rad sołeckich, lokalnych rzemieślników itp.

Promocja lokalnych produktów umożliwia również na integrację mieszkańców obszaru LGD ze społecznościami sąsiadującymi. Pozwala to na szeroko rozumianą wymianę doświadczeń oraz wzmacnia partnerskie relacje.

Tworzenie warunków powstawania miejsc pracy wymaga współpracy instytucji z otoczenia biznesu, osób przedsiębiorczych dopiero chcących założyć działalność gospodarczą jak i istniejących dotychczas przedsiębiorstw z różnych sektorów gospodarczych. Taka integracja pozwala również wspomagać grupę defaworyzowaną, którą tworzą osoby bezrobotne.

Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej wymaga kompleksowych metod wykorzystujących lokalne zasoby. Wśród nich szczególny nacisk kładziony jest na zasoby kulturalne, przyrodnicze, historyczne oraz ludzkie. Te ostatnie wykorzystywane są do realizacji wszystkich działań nakreślonych w LSR.

Lokalna Strategia Rozwoju jest zintegrowana z innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie LGD. Jej cele są zgodne i komplementarne z celami wskazanymi w pozostałych dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym.

Porównanie celów LSR z celami innych dokumentów planistycznych oraz wykazanie ich spójności prezentują poniższe tabele.

Poziom lokalny			
Nazwa dokumentu planistycznego	**Cele wskazane w dokumencie planistycznym**	**Powiązany cel wskazany w LSR**	**Wspólna oś działania**
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Barciany	*2.4. Aktywizacja mieszkańców miasta w zakresie sportu, rekreacji i turystyki.*	*I.1.Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów.*	**Wzmocnienie kapitału społecznego**
Strategia rozwoju gminy Korsze do roku 2020	*2.3. Zwiększenie poziomu dostępu do kultury i uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.*		
	3.1. Rozwój turystyki i rekreacji.		
Strategia Rozwoju Gminy Reszel do roku 2020	*1.4. Rozwój oferty kulturalno – sportowo – rekreacyjnej.*		
	1.5. Rozwój infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.		
	2.2. Budowa i modernizacja obiektów kultury.		
	3.2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy.		
Strategia Rozwoju Gminy Kętrzyn do 2020 roku	*1.7.Rozwój potencjału kulturowego.*		
	3.1.Rozwój turystyki i rekreacji w gminie.		
Strategia rozwoju turystyki Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego	*1.1. Budowa silnych powiązań kooperacyjnych pomiędzy samorządami i partnerami społeczno– gospodarczymi na rzecz rozwoju turystyki.*		
	1.2. Włączenie społeczności lokalnych w budowę produktów i usług dla rozwoju turystyki Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.		
	1.3. Wzmocnienie świadomości, kompetencji i struktur władz lokalnych oraz partnerów społeczno-gospodarczych w zakresie rozwoju turystyki.		
	2.1. Przystosowanie oferty turystycznej do pobytów całorocznych.		
	2.3. Podniesienie jakości obsługi ruchu turystycznego na terenie Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.		
	3.1. Rozwój proekologicznej infrastruktury na szlakach turystycznych.		
	3.2. Kształtowanie i rewitalizacja punktowej przestrzeni turystycznej.		
	3.3. Zwiększenie dostępności turystycznej regionu.		
	4.1. Wykreowanie spójnego systemu komunikacji marki turystycznej Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.		
	4.2. Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych narzędzi komunikacyjnych dla promocji Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.		
	4.3. Stworzenie spójnego systemu oznakowania atrakcji turystycznych.		
	4.4. Wzmocnienie funkcji i stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej.		
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Barciany	*1.1. Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej roli rodziny.*	*I.2.Wzrost aktywności społeczności*	**Wzmocnienie kapitału społecznego**
	1.5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla osób starszych i ich aktywizacja.		
	2.1. Inspirowanie i koordynowanie działań w obszarze kultury.		

Strategia rozwoju gminy Korsze do roku 2020	*2.4. Wzrost aktywności społecznej i wzmocnienia więzi lokalnych w gminie.*	*lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz inkluzji społecznej.*	
Strategia Rozwoju Gminy Reszel do roku 2020	*1.8.Wzmacnianie więzi lokalnych i międzypokoleniowych.*		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście i gminie Sępopol na lata 2008-2015	*1.4.Aktywizacja społeczna osób długotrwale bezrobotnych.*		
	3.3.Aktywizacja osób zagrożonych marginalizacją.		
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Barciany	*1.7. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych.*	*II.1.Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej.*	**Rozwój gospodarczy**
Strategia rozwoju gminy Korsze do roku 2020	*5.1. Zmniejszenie poziomu bezrobocia.*		
	5.2. Wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności.		
	5.4. Promowanie gminy przyjaznej przedsiębiorcom.		
Strategia Rozwoju Gminy Reszel do roku 2020	*1.6. Działania na rzecz zmniejszenia bezrobocia.*		
	2.6. Zwiększenie wykorzystania potencjału ekologicznego i zasobów naturalnych.		
	3.1. Zwiększenie liczby miejsc pracy.		
	3.2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy.		
Strategia Rozwoju Gminy Kętrzyn do 2020 roku	*1.1. Zmniejszenie poziomu bezrobocia.*		
	3.2.Promocja gminy jako miejsca atrakcyjnego do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej.		
	3.3. Rozwój współpracy międzynarodowej dla ożywienia gospodarki lokalnej.		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście i gminie Sępopol na lata 2008-2015	*1.4.Aktywizacja społeczna osób długotrwale bezrobotnych.*		
Strategia rozwoju turystyki Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego	*1.2. Włączenie społeczności lokalnych w budowę produktów i usług dla rozwoju turystyki Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.*		

Poziom regionalny

Nazwa dokumentu planistycznego	Cele wskazane w dokumencie planistycznym	Powiązany cel wskazany w LSR	Wspólna oś działania
Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020	*PI 6c. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego . Cel szczegółowy: Więcej ludzi korzystających z oferty instytucji kultury budujących tożsamość regionalną w województwie.*	*I.1.Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów.*	**Wzmocnienie kapitału społecznego**
Strategia rozwoju społeczno - gospodarczego województwa warmińsko - mazurskiego do roku 2025	*7.2.2.Wzrost dostępności i jakości usług publicznych.*		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020	*PI9i. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich sytuacji społeczno-zawodowej.*	*I.2.Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz włączenia społecznego*	
Strategia rozwoju społeczno - gospodarczego województwa warmińsko - mazurskiego do roku 2025	*7.2.1.Rozwój kapitału społecznego.*		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020	*PI8i. Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie*	*II.1.Wspieranie podejmowania i rozwoju*	**Rozwój gospodarczy**

	mobilności pracowników. Cel szczegółowy: Zwiększenie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo (zwłaszcza długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, powyżej 50 roku życia, niskowykwalifikowanych oraz kobiet).	*działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej.*	
Strategia rozwoju społeczno - gospodarczego województwa warmińsko - mazurskiego do roku 2025	*7.1.3. Wzrost liczby miejsc pracy.*		
Poziom krajowy			
Nazwa dokumentu planistycznego	**Cele wskazane w dokumencie planistycznym**	**Powiązany cel wskazany w LSR**	**Wspólna oś działania**
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	*4.2.10. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich.*	*I.1.Polepszenie warunków spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów.*	**Wzmocnienie kapitału społecznego**
Krajowa Polityka Miejska	*5. Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu (miasto silne).*		
Strategia Rozwoju Kraju 2020 Aktywne społeczeństwo Konkurencyjna gospodarka Sprawne państwo	*3.1.1.Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.*	*I.2.Wzrost aktywności społeczności lokalnej i integracji mieszkańców na rzecz inkluzji społecznej.*	
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	*4.2.11. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich i wykorzystanie potencjałów endogenicznych na rzecz rozwoju lokalnego.*		
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie	*2.1. Wzmacnianie spójności w układzie krajowym.*		
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności	*1.Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji.*	*II.1.Wspieranie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej.*	**Rozwój gospodarczy**
Strategia Rozwoju Kraju 2020 Aktywne społeczeństwo Konkurencyjna gospodarka Sprawne państwo	*2.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki.*		
	2.2.3.Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego.		
	2.2.4.Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej.		
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	*4.2.9. Tworzenie możliwości zatrudnienia poza rolnictwem bez zmiany miejsca zamieszkania.*		
	4.2.11. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich i wykorzystanie potencjałów endogenicznych na rzecz rozwoju lokalnego.		
	4.2.1. Zwiększenie liczby konkurencyjnych gospodarstw rolnych.		
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie	*1.3.3.Zwiększanie możliwości wprowadzania rozwiązań innowacyjnych przez przedsiębiorstwa i instytucje regionalne.*		

ROZDZIAŁ XI MONITORING I EWALUACJA

Prowadzenie monitoringu i ewaluacji realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w całym okresie jej wdrażania jest procesem koniecznym dla sprawdzenia czy udaje się skutecznie osiągnąć cele określone w Strategii. Wyniki procesów zaplanowanych w ramach monitoringu mogą skutkować koniecznością ewaluacji LSR. Ewaluacja ta może zmierzać w kierunku aktualizacji lub zmiany planowanych w LSR działań i efektów. Istotą wdrażania strategii jest poprawa sytuacji mieszkańców obszaru poprzez realizację założonych celów i przypisanych do nich wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania. Dlatego proces ten będzie prowadzony w całym okresie przewidzianym na wdrażanie LSR, czyli w latach 2014-2023, ale również po roku 2023 w celu obserwowania efektów oddziaływania zrealizowanych operacji.

Lokalna Grupa Działania „Barcja" będzie dokonywać systematycznej oceny LSR, jej założeń, przebiegu wdrażania oraz osiągniętych rezultatów z punktu widzenia adekwatności, efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości podejmowanych działań. Ewaluacja LSR dostarczać będzie rzetelnych i użytecznych informacji, które zostaną następnie wykorzystane w procesie decyzyjnym oraz we współpracy partnerów zaangażowanych we wdrażanie Strategii. Ewaluacja i monitoring są ze sobą wzajemnie i rzeczowo powiązane.

Monitoring realizacji LSR LGD „Barcja" stanowi równoległy do jej wdrażania, ciągły i rutynowy proces wymagający zbierania i analizy danych oraz raportowania wyników w określonych przedziałach czasowych.

Ewaluacja wiąże się z analizą informacji pochodzących z monitoringu i innych źródeł, mając na celu określenie i wytłumaczenie efektów interwencji. Ewaluatorzy wykorzystują dane pochodzące z systemu monitorowania, uwzględniając wskaźniki produktu, rezultatu oraz oddziaływania. Ewaluacja ma na celu określenie w systematyczny i obiektywny sposób, trafności, skuteczności i efektów danej działalności w stosunku do jej celów.

Proces ewaluacji celów i wskaźników przyjętych w LSR Lokalnej Grupy Działania „Barcja" będzie realizowany z zastosowaniem następujących rodzajów ewaluacji:

1. Ewaluacja ex – ante – przed uchwaleniem LSR na Walnym Zebraniu Członków. Ocenie poddane zostaną:

- wskaźniki, ich poprawa i trafność z wyznaczonymi celami oraz możliwość ich osiągnięcia;
- spójność zewnętrzna zapisów dokumentów.

2. Ewaluacja on – going – ewaluacja bieżąca, która będzie realizowana przez cały okres wdrażania Strategii. Skupia się ona na zarządzaniu programem, diagnozuje i analizuje problemy pojawiające się w trakcie jego realizacji, jak również wskazuje możliwości ich rozwiązania. Lokalna Grupa Działania „Barcja" zaplanowała przeprowadzenia ewaluacji przez niezależnych ekspertów zewnętrznych w trakcie realizacji Strategii, którzy posiłkować się będą metodami partycypacyjnymi w następujących terminach:

- w pierwszym kwartale 2019 r. – będzie ona uwzględniała okres od początku wdrażania LSR do 3.12.2018 r.
- w pierwszym kwartale 2022 r. – będzie uwzględniała okres od 1 stycznia 2019 r. do 31.12.2021 r.

Ewaluacja we wskazanych wyżej terminach zostanie przeprowadzona przez zewnętrznych, niezależnych ekspertów. Z przeprowadzonej ewaluacji zostanie sporządzony szczegółowy raport obrazujący stan osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych, stopień realizacji wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania oraz wykorzystanie budżetu. Wnioski zawarte w raporcie z ewaluacji pomogą wyznaczyć kierunek zmian w zaplanowanych działaniach. Dodatkowo LGD we własnym zakresie przeprowadzać będzie ewaluację on – going co roku. Okresem objętym ewaluacją będzie rok poprzedzający.

3. Ewaluacja ex – post – ewaluacja dokonana po realizacji interwencji pod katem osiągniętych rezultatów, oddziaływania i potrzeb które miała zaspokoić. Zawierać będzie badanie i ocenę wykorzystania środków w odniesieniu do skuteczności i wydajności pomocy. Pozwoli to ocenić skuteczność instytucjonalną funkcjonowania systemu wdrażania pomocy i przedstawi ocenę użyteczności rzeczywistych efektów, rezultatów i oddziaływania pomocy oraz zidentyfikuje czynniki, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia przedsięwzięcia, a także sformułuje konkluzje i wnioski. Zostanie ona przeprowadzona przez niezależnego eksperta zewnętrznego w pierwszym kwartale 2024 roku i obejmować będzie okres od początku wdrażania do 31.12.2023 r.

Załącznikiem nr 2 do Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Barcja" są procedury dokonywania ewaluacji i monitoringów wskazujące następujące elementy: elementy funkcjonowania LGD podlegające ewaluacji, elementy wdrażania LSR podlegające ewaluacji, elementy podlegające monitoringowi, kryteria ewaluacyjne, czas, okres i sposób pomiaru

ROZDZIAŁ XII STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

UZASADNIENIE

na podstawie art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Lokalna Grupa Działania „BARCJA", opracowując Lokalną Strategię Rozwoju LGD „BARCJA" na lata 2014-2023 na podstawie art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przedstawiła projekt

dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez właściwe organy, o których mowa w art. 57 i 58, tj.:
1. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (znak: LGD/47/2015)
2. Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie (znak: LGD/48/2015)

Organ zapewnił również możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami działu III rozdział 1 i 3 ww. ustawy. Na podstawie art. 39 ust. 1. ustawy Organ opracowujący projekt dokumentu poddał do publicznej wiadomości informację o:
1) przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie;
2) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;
3) możliwości składania uwag i wniosków;
4) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie co najmniej 21-dniowy termin ich składania;
5) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Informacja została poddana do publicznej informacji w dniu 01.12.2015 r. poprzez ogłoszenie na tablicy ogłoszeń LGD „Barcja", ul. Plac Marsz. J. Piłsudskiego 1 w Kętrzynie oraz zamieszczona na stronie internetowej www.lgdbarcja.pl
Uwagi i wnioski można było składać w okresie ponad 21 dni od daty ogłoszenia tj. do dnia 28.12.2015 r.
W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

PODSUMOWANIE

na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Lokalna Grupa Działania „BARCJA", opracowując Lokalną Strategię Rozwoju LGD „BARCJA" na lata 2014-2023 (dalej Strategia), przystąpiła do przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania. Została opracowana prognoza oddziaływania na środowisko. W jej ramach, wykonano analizę wariantów, a następnie przeprowadzono ocenę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska w odniesieniu do:
- oddziaływania na środowisko,
- wpływu na standardy jakościowe,
- ochronę zasobów.

W prognozie odniesiono się do:
- wariant „0" – wariant zakładający pozostawienie obecnego stanu i zaniechanie realizacji celów i działań opisanych w Strategii,
- wariant I – zgodnie z przyjętymi założeniami, ze względu, że proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Strategii mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko, wariant ten jest tożsamy z wariantem najbardziej korzystnym dla środowiska, tj. uwzględniający cele ochrony środowiska w poszczególnych dziedzinach.

W wyniku przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania, Strategia została zweryfikowana pod kątem:
1. zapisów opracowanej prognozy oddziaływania
   Organ przyjął do realizacji zaproponowane rekomendacje w celu osiągnięcia wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska, zgodnie z zapisami prognozy oddziaływania na środowisko.
2. opinii właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58, tj.:
   Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (WOOŚ.410.192.2015.MT)
   Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie (ZNS.9082.2.218.2015.W)
3. zgłoszonych uwag i wniosków w ramach zapewnionego udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko
   W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Organ opracowujący Strategię rozważył również propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu, przedstawione w opracowanej prognozie. Zdefiniowane w prognozie wskaźniki, mogą stanowić źródło monitorowania i oceny osiągnięcia poszczególnych celów Strategii. Organ prowadząc realizację założonych w Strategii działań i zadań, będzie prowadził ich monitoring, zgodnie z zaproponowanymi w prognozie wskaźnikami.

WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005.

3. Wytyczne nr 1/1/2015 w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania "Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lara 2014-2020, Warszawa 2015.

4. Poradnik dla lokalnych grup działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020, wydanie III uzupełnione i zaktualizowane, Warszawa 2015.

ZAŁĄCZNIKI DO LSR

Załącznik 1 Procedura aktualizacji LSR

Załącznik 2 Elementy podlegające monitoringowi i ewaluacji

Załącznik 3 Plan działania

Załącznik 4 Budżet

Załącznik 5 Plan komunikacji